

Həftədə
5 dəfə çıxır

Qəzet
2003-cü ildən
nəşr olunur

ERMƏNİSTAN SİYASİ-İQTİSADI TƏDQİQATLAR İNSTITUTUNUN DİREKTORUNUN BÖYÜK ETİRAFI - AZƏRBAYCAN BÖYÜYÜR, BİZİ «UCUZ ŞOULARLA»...

■ səh. 8 ■

Azərbaycan Ukraynada Ermənistanın
dayaqlarını tam sarsıdır - İrəvanın saxta
"soyqırım" strategiyası burada da iflasa uğradı

■ səh. 7 ■

Ermənistan mərhələli həllə vadar edilir...

■ səh. 9 ■

Ermənistanda siyasi mübarizə "ailə
davaları" formasına keçir - Paşinyanın
təzə adı: "Amerikanın Nikolu"...

■ səh. 8 ■

Azərbaycanın "bolşevik işğalı"
- Qarabağ problemi tarixində
yeni "erməniçilik" mərhələsi...

■ səh. 6 ■

Koronavirus dövründə
4 bank barədə ilginç
qərar - ləğv edilə, birləşdirilə
bilərmə..., artıq 2-si ləğv edildi

■ səh. 10 ■

Neftin ucuzlaşması ABŞ-ı çökdürür,
Vaşinqton qiymət yüksəlişi
üçün sərt müdaxiləyə hazırlaşır

■ səh. 11 ■

Ticarətlə məşğul olanların da sosial
sığorta yükü 50 faiz azaldılır...

■ səh. 14 ■

■ səh. 4 ■

Pandemiya ilə əlaqədar tək Əmək... Nazirliyi xətti ilə dəstək 5 milyona yaxın insanı əhatə edir - ölkənin yarısı...

Köhnə məmur korpusundan qalanların
İsmayılıda yeni başçıya qarşı demarşları, ya...

■ səh. 5 ■

Koronavirus dövründə xaricdə müvəqqəti qalmış
vətəndaşlarımız və tələbələr üçün Azərbaycan nələr et(mə)di?...

■ səh. 3 ■

ABŞ Kongresində milli maraqlar üzərinə növbəti erməni
yürüşü - 30 senator qondarma «DQR»in müdafiəsinə qoşulur...

■ səh. 5 ■

Azərbaycanda yeni
ictimai rəy - "Dəbdəbəli
yas, toy ziyafətlərini
postkorona dövründə
də istəmirik..."

Pandemiyadan
zərər çəkmiş
sahibkarlara
vergi güzəşti
- hələlik 114 milyon...

Azərbaycanda daxili
turizmin yeni
mexanizmlərinə ciddi
ehtiyac var - Pandemiya
bu sahəni də dəyişir...

Bakının Baş planının
almanlara verilməsinə
əsas reaksiyalar - "kiçik
bir yolu dəfələrlə tikib-
sökən yerli şirkətlərə..."

Pandemiya
ilə bağlı Azərbaycanda
vətəndaşlara
psixoloji yardım
necə göstərilir...

Prezident İlham Əliyev karantin rejimində deputatların hərəkətini tənzimləyən qanunu təsdiq etdi

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatının statusu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə AR Qanununu təsdiq edib.

Sənədə əsasən, "Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi deputatının statusu haqqında" AR Qanununun 4-cü maddəsinə aşağıdakı məzmununda ikinci hissə əlavə edilir:

"Karantin rejiminin tətbiqi ilə əlaqədar ölkə ərazisində sərbəst hərəkətə qoyulan məhdudiyyətlər deputata, onun şəxsi və xidməti nəqliyyat vasitələrinə şamil edilmir".

Azərbaycanda koronavirusa 39 yeni yoluxma... Sağalanların sayı 1221-ə çatdı

Azərbaycan Respublikasında 39 yeni koronavirus infeksiyasına yoluxma faktı qeydə alınıb, 59 nəfər müalicə olunaraq sağalıb və evə buraxılıb.

Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan baki-xeber.com-a verilən məlumata görə, hazırkı dövrdə ölkəmizdə 1717 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 1221 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 22 nəfər vəfat edib, 474 nəfərin xüsusi rejimli xəstəxanalarda müalicəsi davam etdirilir. Həmin şəxslərdən 15 nəfərin vəziyyəti ağır, 22 nəfərin vəziyyəti orta ağır qiymətləndirilir, digərlərinin səhhəti stabildir. Ötən müddət ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 132.640 test aparılıb.

İsveçdə 22 yaşlı azərbaycanlı tələbə koronavirusdan vəfat etdi

İsveç Krallığının paytaxtı Stokholm şəhərində yaşayan 22 yaşlı soydaşımız Amin Etibar oğlu Salayev koronavirus pandemiyası səbəbindən vəfat edib.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən verilən məlumata görə, İsveçdə fəaliyyət göstərən Azərbaycan diasporunun nümayəndələrindən alınan məlumata görə, artıq bir aydır COVID-19 virusundan müalicə alan gəncin son iki həftədə vəziyyəti daha da ağır olub.

Stokholmda yerləşən xəstəxanada bir neçə həftə müalicə alsada, soydaşımızın həyatını xilas etmək mümkün olmayıb və gənc həmvətənimiz dünyasını dəyişib.

Qeyd edək ki, 1998-ci ildə İsraildə anadan olmuş, sonradan ailəsi ilə birlikdə İsveçə köçmüş A.Salayev 20 ilə yaxındır İsveçdə yaşayırdı. İsveç Texniki Universitetinin sonuncu kurs tələbəsi idi.

Bütün dünyanın böhran keçirdiyi və pandemiyanın yaratdığı problemlərdən çıxış yolları axtardığı bir vaxtda Azərbaycan dövləti həyata keçirdiyi mübarizə tədbirləri,

sosial-iqtisadi layihələrlə vətəndaşların yanında olduğunu bir daha göstərib.

Bakının Nizami rayonundan Rəfixanov Rəcəb Alik oğlu ölkə başçısına müraciətində

Prezident İlham Əliyevlə Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının prezidenti arasında videokonfrans keçirilib

Aprelin 28-də Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının prezidentinin təşəbbüsü ilə Prezident İlham Əliyevlə bankın prezidenti Suma Çakrabarti arasında videokonfrans keçirilib.

Videokonfransda Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının rəhbərliyi və Azərbaycan tərəfindən iqtisadiyyat naziri, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankında Azərbaycandan müdir Mikayıl Cabbarov iştirak edib.

Qubadlıdan məcburi köçkün Nəriman Həmidov: "Çıxışlarınızı izləyirik, cənab Prezident..."

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə p a n d e m i y a dövründə ölkəmizdə həyata keçirilən tədbirlər və görülən işlərin müsbət nəticələri cəmiyyətin müxtəlif təbəqələri, o cümlədən də şəhid və Milli Qəhrəman ailələri tərəfindən təqdir edilir.

Milli Qəhrəman atası, Qubadlı rayonundan məcburi köçkün Həmi-

dov Nəriman Şükür oğlu Prezidentə bu barədə yazır: "Siz polad biləkli, geniş ürəkli, uzaqgörən bir sərkərdəsiniz. Bunu Sizin yüksək siyasi bacarığınız, həyata keçirdiyiniz qabaqlayıcı tədbirlər sübut edir. Məhz bu tədbirlər xalqımızı acı nəticələrdən qorudu. Sərhədlərin vaxtında bağlanması, lazımı tibbi avadanlıqların ölkəyə gətirilməsi, yeni açılan xəstəxananın xə-

stələrin istifadəsinə verilməsi az itki ilə vəziyyətdən çıxmağımıza xidmət etdi.

Xaricdə olan vətəndaşlarımızın ölkəyə gətirilməsi, tənha və aztəminatlı insanlara ayrılan diqqət Sizin hər bir azərbaycanlının Prezidenti olmağınızı sübut edir.

Çıxışlarınızı izləyirəm. Xalqımız Sizin və Mehriban xanımın açdığı yolla irəlilədikcə, xalqla dövlət arasında birlik də

möhkəmlənir.

2018-ci ildə dekabrın 24-də Sizinlə görüş zamanı sadə, mehriban, qayğıkeş münasibətinizi xatırlayıram. Bu qayğınızı indi də çıxışlarınızda, çağırışlarınızda hiss edirik" - deyərək bildiren Milli Qəhrəman gördüyü bütün tədbirlərə, işlərə görə ölkə başçısına minnətdarlıq edir, özünə və ailəsinə xoş arzularını çatdırır.

Xəbər xidməti

Nizami rayonundan Rəcəb Rəfixanov Prezidentə "koronavirusa qarşı düzgün addımlar atmasaydınız" ... yazaraq nəyi nəzərdə tutdu...

onun rəhbərliyi ilə həyata keçirilən tədbirlərin vətəndaş məmnunluğuna səbəb olduğunu yazır. "Ev sahibi evin dirəyi, arxa-dayağıdır deyirlər. Bizim ölkəmiz də daim əziz Prezidentimizin əməyi və qayğısı sayəsində inkişaf edir. Dünyada bütün baş verənlərə baxmayaraq,

həm xalqın, həm də ayrı-ayrılıqda hər bir vətəndaşın probleminə bütün ruhu ilə özünü sərf edən belə məsuliyyətli və fədakar lider çox az tapılar. Bu gün fikrimcə, tək mən deyil, milyonlarla insan Sizə - hamımızın qayğısına qalan, ən müdrik, mərhəmətli və dünyanın ən uzaqgö-

rən Prezidentinə təşəkkürünü bildirir".

R.Rəfixanov, həmçinin, yazır ki, dünyanı lərzəyə gətirən koronavirusla bağlı bu dərəcədə düzgün tədbirlər gördüyü üçün Prezident İlham Əliyevə təşəkkür edir. "Bu, Sizin bizə - Azərbaycan xalqına olduqca səmimi münasi-

bətiniz barədə daha bir danılmaz faktıdır" - deyərək Nizami rayon sakini yazır.

R.Rəfixanov Prezidentin, sosial vəziyyətdən asılı olmayaraq, ölkənin hər bir sakininin vəziyyəti ilə maraqlandığı və bununla da hər kəsə ata qayğısı nümayiş etdirdiyini qeyd edir.

Xəbər xidməti

Koronavirusla mübarizə tədbirləri çərçivəsində xarici ölkələrə getmiş və qayıda bilməyən Azərbaycan vətəndaşları da hökumətin diqqətindən kənarda qalmırlar. Yaranan məlum vəziyyətlə əlaqədar olaraq Türkiyədə təhsil alan azərbaycanlı tələbələr, bu ölkəyə turist kimi, yaxud səhhəti ilə bağlı müvəqqəti gələn və geri qayıda bilməyən Azərbaycan vətəndaşlarına yardım edilib.

"Bu, dövlətimizin qüdrətinin göstəricisidir"

Belə ki, Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, bu günə qədər Azərbaycanın Türkiyədəki səfirliyi vasitəsilə 8 mindən çox vətəndaşımıza qida, ya-taqxana ilə bağlı dəstək, yardım göstərilib. Qısamüddətli gələn Azərbaycan vətəndaşlarının kirayə haqları da ödənilir. İndiyədək 1000-ə yaxın bu kateqoriyadan olan Azərbaycan vətəndaşına kirayə haqları ilə bağlı yardım edilib.

Bundan başqa, ərəb ölkələrində yaşayan soydaşlarımıza da dövlət dəstəyi göstərilir. Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Dubay şəhərində qalan vətəndaşlarımızın aprelin sonuna qədər ölkəyə qayıdacağı gözlənilir. Koronavirus pandemiyası üzündən Dubaydan geri dönməyən 75 azərbaycanlı kömək məqsədilə Diasporla İş üzrə Dövlət Ko-

mitəsinə müraciət edib, martın 26-dan bu günə qədər komitə onların otellərdə yerləşdirilməsini təmin edib və digər gündəlik işə xərclərini ödəyib.

Görünən odur ki, Azərbaycan dövləti, harada yaşamalarından asılı olmayaraq, bütün vətəndaşlarına sahib çıxır.

Məsələyə münasibət bildiren şərqşünas Seyid Camal Əzimbəylinin sözlərinə görə, bu, Azərbaycan dövlətinin qüdrətinin göstəricisidir: "Prezident İlham Əliyev başda olmaqla yeridilən siyasət xalqa xidmətə əsaslanır. Bu gün dünyada koronavirus pandemiyası tüğyan edir. Bir sıra dövlətlər bunun öhdəsindən gələ bilmir. Azərbaycanda görülən qabaqlayıcı tədbirlər sayəsində virusun kütləvi yayılmasının qarşısı alındı. Sözügedən tədbirlər görülməseydi,

Koronavirus dövründə xaricdə müvəqqəti qalmış vətəndaşlarımız və tələbələr üçün Azərbaycan nələr et(mə)di?...

Seyid Camal Əzimbəyli: "Azərbaycan dövləti, harada yaşamalarından asılı olmayaraq, bütün vətəndaşlarına sahib çıxır"

bu, daha ciddi fəsadlara gətirib çıxaracaqdı. Bununla yanaşı, hökumət çoxsaylı sosial dəstək proqramı qəbul etdi. Bu məqsədlə 3 milyard manat büdcədən vəsait ayrılıb. Digər tərəfdən, xarici ölkələrdə qalan və geri qayıda bilməyən vətəndaşlar da qayğıdan kənardan qalmadı. Onların kirayə, qida xərclərini dövlət öz üzərinə götürdü. Xarici ölkələrdəki səfirliklərimiz bütün bunları diqqət mərkəzində saxlayırlar. Bu onu göstərir ki, Azərbaycan dövləti, harada yaşamalarından asılı olmayaraq, bütün vətəndaşlarına sahib çıxır. Bu, dövlətimizin qüdrətinin göstəricisidir. Həsab edirəm ki, bu, qürurverici haldır".

Vidadi ORDAHALLI

Koronavirus pandemiyasının dünya iqtisadiyyatına vurduğu zərər hələ tam olaraq hesablanmayıb. Virusdan iqtisadi zədə alan dövlətlərin başı xəstəliklə mübarizəyə qarışdığı üçün bu istiqamətə hələ diqqət yönəltmirlər.

Azərbaycan dövlətini isə başqa dövlətlərdən fərqləndirən cəhətlərdən biri pandemiya ilə mübarizə ilə paralel olaraq, iqtisadiyyatın, sahibkarlığın inkişafına da diqqət yetirməsi oldu.

Dövlət səviyyəsində pandemiya dövründə sahibkarlıq subyektlərinə dəyən zərərin aradan qaldırılması üçün həyata keçirilən tədbirlər, qəbul edilən proqramlar vətəndaşların müsbət reaksiyasına səbəb olub.

Göyçay rayonunun Biğir kəndindən Məmmədov Elton Həmdulla oğlu Prezidentə məktubunda bu məqamı önə çəkir. "Siz Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin uğurlu siyasətini əzmlə, böyük iradə ilə davam

etdirərək, müstəqil Azərbaycanımızı gücləndirirsiniz. Ölkəmizin gələcəyinə həssas yanaşmağınız sayəsində pandemiyanın Azərbaycanda geniş yayılmasının qarşısını almaq üçün vaxtında həyata keçirilən qabaqlayıcı tədbirlər artıq öz müsbət təsirini göstərməkdədir. Sizin siyasətinizin əsasında Azərbaycan xalqı və onun rifahı dayanır. "Koronavirus (COVID-19) pandemiyasının və bundan irəli gələrək dünya enerji və səhm bazarlarında baş verən kəskin dalğalanmaların Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatına, makroiqtisadi sabitliyə, ölkədə məşğulluq məsələlərinə və sahibkarlıq subyektlərinə mənfi təsirinin azaldılması ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında" 2020-ci il 19 mart tarixli Sərəncamınızdan irəli gələn vəzifələrin həlli məqsədilə sosial baxımdan həssas əhali qrupuna aid edilən ailələrin üzvü olan tələbələrin təhsil haqqı xərclərinin ödənilməsi barədə veril-

Göyçayın Biğir kəndindən Elton Məmmədovu dövlət başçısına məktub yazmağa məcbur edən səbəb...

miş qərar biz valideynlər tərəfindən çox yüksək qiymətləndirilir".

E.Məmmədov məktubunda qeyd edir ki, Prezident İlham Əliyevin pandemiya ilə mübarizədə göstərdiyi fədakarlıq tarixə qızıl hərflərlə yazılacaq. O, həmçinin, vətəndaşların taleyi ilə yaxından maraqlandığına, insanlara qayğı göstərdiyinə və hər bir zaman olduğu kimi, yenə də vətəndaşlarımızın rifahı naminə qərarlar verdiyinə görə ölkə başçısına öz təşəkkürünü bildirir.

Xəbər xidməti

Üç ayda Azərbaycanda qeyri-neft sənaye sahəsində artım 23 faizdir". Bunu Prezident İlham Əliyev Abşeron rayonunun ərazisində Xızı rayonunun Ağdərə kəndindən Sumqayıt şəhərinə çəkilən magistral qaz kəmərinin açılışında deyib.

Ölkə başçısının sözlərinə görə, artım əsasən yeni müəssisələrin hesabına: "Polimer və karbamid zavodları həm daxili tələbatı tam ödəyəcək, eyni zamanda, böyük ixrac imkanları yaranıb. Bu ixracın əhəmiyyəti ondadır ki, bu, qeyri-neft ixracıdır. Bizim də əsas məqsədimiz qeyri-neft sənayesini inkişaf etdirmək və qeyri-neft ixracını artırmaqdır. Bildirməliyəm ki, indi dünyada böhranlı vəziyyətdir, demək olar, ölkələr arasındakı iqtisadi əlaqələr müəyyən dərəcədə zədələnib və iqtisadi fəallıq bütün dünyada aşağı düşüb. Buna baxmayaraq, üç ayda Azərbaycanda qeyri-neft sənaye sahəsində artım 23%-dir. Bunun böyük hissəsi yeni yaradılmış sənaye müəssisələrinin hesabına. Beləliklə, biz bu müəssisələri yaratmaqla həm daxili tələbatı ödəyirik, idxaldan asılılığı aradan götürürük, həm də vətəndaşları işlə təmin edirik. Artıq Sumqayıtda minlərlə yeni iş yeri yaradılıb. Son illər ərzində

Sumqayıtda bütün sənaye və infrastruktur obyektlərinin açılışlarında mən şəxsən iştirak etmişəm".

Göründüyü kimi, Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişafına xüsusi önəm verilir. Bunun nəticəsidir ki, müasir dövrün tələblərinə uyğun olaraq yeni sənaye müəssisələri inşa olunur.

Maraqlıdır, bəs ekspertlər bu tendensiyanı necə dəyərləndirirlər?

Məsələyə münasibət bildirən millət vəkili Aydın Hüseynovun sözlərinə görə, bu ilin üç ayında qeyri-neft sənaye sahəsində qeydə alınan artım ölkə iqtisadiyyatındakı müsbət tendensiyalardan xəbər verir: "Bu onu göstərir ki, Azərbaycanda aparılan iqtisadi islahatlar, qanunvericilik bazasının möhkəmləndirilməsi və atılan digər müntəzəm addımlar öz müsbət bəhrəsini verir. Görülən işlər sahibkarlığın inkişafını, eləcə də birbaşa rəqabətqabiliyyətli məhsulların istehsalını stimullaşdırır. Bunun nəticəsidir ki, qeyri-

Dünyada iqtisadi-ticarət əlaqələri qırılsa da, Azərbaycanda qeyri-neft sənayesində artım - Prezident müzakirəyə yeni rəqəm təqdim etdi

Aydın Hüseynov: "Görülən işlər sahibkarlığın inkişafını, eləcə də birbaşa rəqabət qabiliyyətli məhsulların istehsalını stimullaşdırır"

neft sənaye sahəsində qeydə alınan artımın böyük hissəsi yeni yara-

dılmış sənaye müəssisələrinin hesabına. Ötən il ölkəmizin sosial-iqtisadi

inkişafında əldə edilən nəticələr, cari ildə də bu müsbət meyillərin davam

etməsi üçün əsaslı gözləntiləri formalaşdırıb. Görünən odur ki, makroiqtisadi göstəricilər ümumi inkişafın dinamikliyini səciyyələndirir. Ölkədə genişmiqyaslı islahatlar dayanmadan davam etdirilir.

Qeyri-neft iqtisadiyyatının bütün sektorlarının inkişaf etdirilməsi və ixracın genişləndirilməsi qarşıya mühüm məsələ kimi qoyulub. Dünyada koronavirusla əlaqədar böhranın müşahidə olunmasına baxmayaraq, Azərbaycanın qeyri-neft sənayesində artım var. Bu istiqamətdə görülmüş işlər ölkədə həyata keçirilən iqtisadi siyasətin düzgün olmasını sübut edir. Eyni zamanda, bu, qarşıdakı illərdə ölkə iqtisadiyyatında qeyri-neft sektorunun artacağını göstərir".

Vidadi ORDAHALLI

Prezident İlham Əliyevin siyasətinin mərkəzində vətəndaş amilinin dayanması pandemiya dövründə məşgulluğa və sosial rifahə dəstək yönündə genişmiqyaslı tədbirlərlə bir daha təsdiqini tapır.

Dövlətin indiki çətin dövrdə öz vətəndaşının yanında olduğunu bariz nümunəsi olan bu tədbirlər, ilk növbədə, dövlət və özəl sektorda maddə ilə çalışan 1 milyon 640 minə qədər işçinin iş yerlərinin və əməkhaqqı gəlirlərinin qorunmasına imkan verdi. Sosial ödənişlərin davamlılığı təmin edilməklə, əsasən həssas qruplardan olan 2 milyon vətəndaşa sosial təminat növləri (pensiya, təqaüd, müavinət) üzrə ödənişlərin davamlılığı təmin edildi.

600 minə qədər aztəmi-

natlı işsiz şəxsi əhatə edən bir dəfəlik ödəmə proqramına, məşgulluq imkanlarının artırılması üçün 90 minə qədər şəxsin ödənişli ictimai işlərə cəlb olunmasına, özünüməşgulluq proqramı çərçivəsində minimum 12 min ailə kiçik təsərrüfatların qurulmasına başladı. 82 min ailənin 340 minə qədər üzvü ünvanlı dövlət sosial yardımına, 20 minə qədər şəxsin işsizlikdən sığorta ödənişi, 100 minə qədər aztəminatlı ailənin ərzaq yardımına və sosial xidmətlərin təminatı işləri aparılır.

Beləliklə, pandemiya ilə

Pandemiya ilə əlaqədar tək Əmək... Nazirliyi xətti ilə dəstək 5 milyona yaxın insanı əhatə edir - ölkənin yarısı...

Rəsul Cahangirli: "Həyata keçirilən dəstək proqramları əhalinin böyük hissəsini əhatə edir"

əlaqədar tək cəmiyyət Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən həyata keçirilən dəstək tədbirləri 4,8 milyondan çox vətəndaş və ya ölkə əhalisinin 48 faizini əhatə edir.

Bütövlükdə, sözügedən dəstək proqramlarının əhəmiyyətini ekspertlər necə dəyərləndirirlər?

Məsələyə münasibət bildirən ekspert Rəsul Cahangirli fikrincə, həyata keçirilən dəstək proqramları əhalinin böyük hissəsini əhatə edir: "Bu da çox böyük sosial əhəmiyyətə malikdir. Martın 19-da Prezident İlham Əliyev sərəncam verdi və ölkənin yaranmış təhlükədən sığortalanması məqsədilə hökumət strukturları daxi-

lində 4 işçi qrupu yaradıldı. Bunlar İqtisadiyyat Nazirliyinin, Mərkəzi Bankın, Maliyyə Nazirliyinin, bir də

qarşısını almaq üçün hansı tədbirlər görülməlidir və s. Bu yöndə görülmüş işlərdən sonra sözügedən məqsəd-

"Bu, ölkədəki sosial siyasətin uğurudur"

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin nəzdindədir. Onların hər biri öz istiqamətləri üzrə fəaliyyət göstərir. Məsələn, əhalinin aztəminatlı təbəqəsinin sosial müdafiəsinin təşkili ilə ƏƏSMN-in tərkibində yaradılan işçi qrupu məşğul olur. Onlar ilkin olaraq analiz etdilər ki, mövcud vəziyyətdən əhalinin hansı qrupu əziyyət çəkir, bunun

lə böyük məbləğdə vəsait ayrılıb. Pandemiya görə öz işini müvəqqəti olaraq itirən 600 mindən çox insan dövlət tərəfindən dəstəklə təmin edilir. Eyni zamanda, işsizlərlə bağlı problemlər öz həllini tapır. Əhalinin sosial rifahını qorumaq üçün digər mühüm addımlar çərçivəsində işsiz qalan şəxslərə dəstək mexanizmləri həyata keçirilir.

Bunlardan ən mühümünü 190 manat məbləğində birdəfəlik ödəmənin həyata keçirilməsidir.

Prezidentin tapşırığı ilə birdəfəlik ödəmə 600 min şəxsə ödəniləcək və aprel-may aylarını əhatə edəcək. İki ay müddətində 190 manat birdəfəlik müavinət verilməsi üçün dövlət büdcəsindən əlavə olaraq 70 milyon manat vəsait ayrılıb. Karantin müddəti uzandığı halda birdəfəlik ödəmə - 190 manat növbəti aylarda da veriləcək. Görünən odur ki, məlum tədbirlər sayəsində tək ƏƏSMN xətti ilə yarım milyondakı insan sosial paketdən yararlanacaq. Əhalinin digər hissəsi isə başqa qurumların xətti ilə bu imkandan faydalanacaq. Bu, ölkədəki sosial siyasətin uğurudur".

Vidadi ORDAHALLI

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti və Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətləri İsmayilli rayon icra hakimiyyəti başçısının İsmayilli şəhəri üzrə icra nümayəndəsi Məhərrəm Əhmədovun qanunsuz hərəkətləri barədə birgə məlumat yayıb. Bildirilir ki, daxil olmuş məlumatlar əsasında Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti və Baş Prokurorluq tərəfindən təxirəsalınmaz əməliyyat-axtarış tədbirləri həyata keçirilib.

Aparılmış tədbirlərlə Məhərrəm Əhmədov tərəfindən qanunsuz ödənişlər qarşılığında "Koronavirus (COVID-19) infeksiyasının Azərbaycan Respublikasının ərazisində geniş yayılmasının qarşısının alınmasına dair əlavə tədbirlər haqqında" Nazirlər Kabinetinin 2 aprel 2020-ci il tarixli 124 nömrəli Qərarına zidd olaraq rayon ərazisində hüquqi şəxs və hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxslərə, eləcə də müvafiq kateqoriyalara aidiyyəti olmayan digər fiziki şəxslərə işləmələri barədə icazə.e-

gov.az portalında qeydiyyatdan keçməyən arayışların verilməsi, habelə aztəminatlı ailələr üçün dövlət tərəfindən ayrılmış ərzaq sovgatlarının mənimsənilməsinə dair əsaslı şübhələr müəyyən edilib. Şəhər inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəliyin inzibati binasına və Məhərrəm Əhmədovun rayonun Mican kəndində yerləşən yaşadığı evə baxış keçirilərək müxtəlif fiziki şəxslərə məxsus plastik bank kartları aşkar edilib və müəyyən olunub ki, sonuncu öz yaxın qohumlarının adlarına formal olaraq rəsmiləşdirməklə müxtəlif

Köhnə məmur korpusundan qalanların İsmayılıda yeni başçıya qarşı demarşları, ya...

Samir Adıgözəlli: "Ola bilər ki, elə rayondakı neqativliklərin üstü məhz yeni icra başçısının köməyi ilə açılıb"

sayda plastik bank kartlarının alınmasına nail olub, bu yolla ümumilikdə 2016-2020-ci illər ərzində 12.400 manat məbləğində vəsaiti qanunsuz olaraq mənimsəyib. Bununla yanaşı, baxış zamanı nağd pul, ayrı-ayrı şəxslərin adlarına guya işləmələri barədə verilmiş qanunsuz arayışlar və onlara dair qeydlər, habelə aztəminatlı ailələrə yardım məqsədilə nəzərdə tutulmuş ərzaq bağlamaları və digər əhəmiyyətli sənəd və əşyalar aşkar edilərək götürülüb. İstintaq zamanı toplanmış ilkin sübutlar əsasında fakt görə Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində Cinayət Məcəlləsinin 311.1-ci (rüşvət alma) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb, M.Əhmədov

şübhəli şəxs qismində tutulub. Qeyd edək ki, bu hadisə ilə bağlı sosial şəbəkələrdə birmənalı münasibət bildirilməyib. Bəllidir ki, DTX digər rayonlarda da analoji əməliyyatlar aparır, hətta daha yüksək vəzifəli şəxsləri həbs edib. Məhz rayon icra hakimiyyətlərində baş verən neqativliklərin fonunda Prezident bəzi rayonlara gənc icra başçıları göndərirdi. Belə rayonlardan biri də İsmayılıdır. Sonuncu neqativliyin məhz İsmayılıda baş verməsi müxtəlif sualların yaranmasına səbəb olur: gənc icra başçısı neqativliklərin öhdəsindən gələ bilmir, yoxsa köhnə məmur korpusu islahatları sabotaj edərək gənclərə işləməyə imkan vermir?

İctimai Siyasi Proseslər Beynəlxalq Araşdırmalar

Mərkəzinin (İSBAM) rəhbəri Samir Adıgözəlli "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, yayılan məlumat müxtəlif aspektlərdən yanaşmaq olar: "Birincisi, belə hadisənin Prezidentin yeni təyin etdiyi gənc icra başçısının rəhbərlik etdiyi rayonda baş verməsi önə çəkilir. Çünki ölkə başçısı onu qəbul edərkən konkret tövsiyələrini vermişdi. Mən inanmıram ki, bu neqativliklərə gənc icra başçısı şərik olsun və ya göz yumsun. Bütcdə pullarının necə mənimsənildiyini biz DTX-nin bundan əvvəl keçirdiyi əməliyyatlarında açıq gördük. Bu məsələdə vəziyyət fərqlidir. Ola bilər ki, elə rayondakı neqativliklərin üstü məhz yeni icra başçısının köməyi ilə açılıb. İsmayılıda baş verən hadisədə icra başçısının fəa-

liyyətini tənqid edənlər əsasən ona bugünlərdə töhmətin verilməsi arсында paralel aparırlar.

Bu hadisələr arasında heç bir rabitə görmürəm. Həmin vaxt icra başçısının etdiyi hərəkət inzibati pozuntuydu. Rayonun turizm imkanlarını müzakirə etmək üçün karantin qaydasını pozmuşdu. Burada isə söhbət köhnə komandanıdan qalmış məmurların etdiyi cinayətdən gedir. Mən güman edərdim ki, bir çox rayonlarda belə hallar mövcuddur. Bu cür korrupsiya əməlləri müəssəssəkilərdə qayda-tərəddir. Görünür, yeni icra başçısı fəaliyyəti şəffaf görmək üçün belə həbslərin reallaşmasına köməklik göstərmişdi. Bu məsələdə islahatları qəbul etməyən bəzi yerli məmurların müqavimət addımları hiss edilir. Korrupsiya əməllərinin qarşısının alınmasının yolu məhz bu cür sərt tədbirlərdən keçir".

Məhəmmədali QƏRİBLİ

ABŞ-da yenidən Dağlıq Qarabağda olan separatçı rejimə maliyyə yardımı olunması məsələsi gündəmə gəlib. Erməni KİV-nin verdiyi məlumata görə, bu barədə xəbəri ABŞ-dakı erməni milli komitəsi verib. Bildirilir ki, "DQR"-ə yardımın edilməsi ilə bağlı tələb təşəbbüsünü irəli sürən Nümayəndələr Palatasının 75 üzvünə daha 30 senator da qoşulub.

Onlar tələb edirlər ki, 2021-ci ildə "DQR"dəki ərazilərin minalardan təmizlənməsi və zəruri reabilitasiya üçün ABŞ hökuməti yardım paketinin həcmi artırılmalıdır. Robert Menendes adlı senatorun yazdığı məktubda o, istənilən yardımın məbləğini 1,5 milyon həcmində göstərir. Senatorların bu tələbini nə dərəcədə qanuni saymaq olar?

Araşdırmalarımız göstərir ki, son aylarda erməni

lobbi təşkilatları və bəzi erməniperəst konqresmenlərin fəallığına baxmayaraq, ABŞ-dan Azərbaycanın işğal edilmiş Dağlıq Qarabağ bölgəsindəki separatçılara maddi dəstək təmin etmək mümkün olmayıb. Hətta Donald Tramp administrasiyası Qarabağı minalardan təmizlənmə proqramı üçün maliyyə resursları ayırmağı dayandırmaq qərarına gəlib. Qeyd edək ki, ABŞ müstəqilliyini tanımadığı Qarabağa bir-

ABŞ Konqresində milli maraqlar üzərinə növbəti erməni yürüşü - 30 senator qondarma "DQR"-in müdafiəsinə qoşulur...

baş maliyyə yardımı göstərən yeganə dövlət idi. Ermənistan Azərbaycanın inzibati ərazisi olan Dağlıq Qarabağda "90-cı illərin əvvəllərindən çoxlu sayda minalar qalıb, bu da yerli əhəlinin həyatını və təhlükəsizliyini təhdid edir" bəhanəsi ilə 1998-ci ildən ümumilikdə yüz milyonlarla yardım əldə edib. Yardımın alınmasının ilkin illərində bu maliyyə Azərbaycanın inzibati ərazisi olan Dağlıq Qarabağda minalardan təmizlənməyə sərf olunurdusa, 2003-cü ildən sonra bu maliyyə məhz DQ ətraf rayonlarında, xüsusilə Laçın və Kəlbəcər rayonlarında minalardan təmizlənməyə sərf olundu. Ardınca isə minalardan təmizlənməş Ermənistan Suriyadan küçürülmüş erməni əhalisi qanunsuz olaraq yerləşdirildi. Bir sözlə, in-

sanların təhlükəsizliyi üçün mühüm və zəruri humanitar təşəbbüs olan "Minalardan təmizlənmə proqramı" işğalçı dövlətin işğal etdiyi ərazilərdə qanunsuz məskunlaşma siyasətinin həyata keçirilməsi üçün istifadə edilirdi. İnternet üzərindən apardığımız araşdırmalar göstərir ki, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ inzibati ərazisində minaların təmizlənməsi ilə Britaniyanın humanitar minaların təmizlənmə təşkilatı olan "HALO Trust" məşğul olub. 2017-ci ildə təşkilat Azərbaycanın Dağlıq Qarabağa aid inzibati ərazisinin 88 faizini minalardan təmizlədiyini bəyan etdi. Minaların təmizlənməsi proqramının əsas donoru ABŞ hökuməti agentliyi USAID-dir və proqram ABŞ Konqresinin Dağlıq Qarabağ separatçılarına hər il ayırdığı maddi

yardımlar çərçivəsində həyata keçirilirdi. Qeyd edək ki, 1998-ci ildən etibarən ABŞ Konqresi Dağlıq Qarabağ ermənilərinə bu proqram çərçivəsində birbaşa yardım ayırır. Ən iri yardım - 12 milyon dollar 1998-ci ildə ayrılıb. Sonradan bu yardımların həcmi ildən-ildə azaldıldı, bu il isə dayandırıldı. Rəsmi Bakı daima öz ərazisində minalardan təmizlənmə adı ilə separatçılara vəsait ayrılmasına etirazını bildirib. Ən sonuncu məqamlarda bu maliyyələşməni erməni fondları və ABŞ Konqresi edib. ABŞ administrasiyasının işğal altındakı Qarabağ ərazisində minaların təmizlənməsi üzrə dəstəyini dayandırması ABŞ-dakı erməni lobbisini ciddi narahat edir. Bu səbəbdən də belə geniş kampanyaya start ve-

riblər.

Məlumdur ki, həm Konqresdə, həm də Senatda birbaşa ABŞ-dakı erməni lobbisinin təsiri altında olan nümayəndələr var. Onların bu cəfəşanlılığı heç də maliyyənin ayrılacağı anlamına gəlmir. Çünki bu layihənin həyata keçməsi ABŞ-in dolayı yolla separatçılara maliyyə yardımı etməsi anlamına gəlir ki, bu da həmsədr ölkə olaraq rəsmi Vaşinqtonun neytrallığını şübhə altına salır. Azərbaycanın bütün vasitələrlə bu təşəbbüslərə etiraz etməsi lazımdır. Bizim ərazimizdə hər hansı layihənin həyata keçirilməsi yalnız Azərbaycan dövlətinin icazəsi ilə baş tuta bilər.

Məhəmmədali QƏRİBLİ

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

1920-ci ilin 28 aprel işğalından 100 il ötür. Bu 100 ilin 70 ilini Azərbaycan SSR-i deyilən imperiyanın boyundurğu altında yaşamağa məhkum olunub. Bolşevik Rusiyanın işğalı nəticəsində Azərbaycan dövləti müstəqilliyini itirməklə yanaşı, həm də say-sız itkilə üzləşib.

Vaqif Abışov: "...ərazilərinin bir hissəsini Ermənistanın xeyrinə itirmiş oldu"

Faiq Ələkbərli: "Dağlıq Qarabağ kimi daha ciddi bir problem də Azərbaycanı işğal etmiş Bolşevik Rusiyanı dövründə formalaşdı"

Azərbaycan torpaqlarına, xüsusən də Dağlıq Qarabağa ermənilərin açıq-aşkar iddialar irəli sürməsi ilə bağlı məsələlər də məhz bu dövrdə alovlanıb, daha böyük "yanğınlara" səbəb olub.

Bolşevik hökumətində yaxından təmsil olunan erməni daşnakları, ideoloqları Azərbaycan torpaqlarının parçalanaraq ermənilərə verilməsi yönündə təbliğat aparır, məqamı çatanda isə açıq şəkildə "Dağlıq Qarabağı ermənilərə verməlisiniz" iddiasını ortaya qoyurdular.

Məlumatlara görə, 1920-ci il dekabrın 1-də Azərbaycanın Zəngəzur mahalının böyük hissəsi Moskva rəhbərliyinin qərarı ilə Ermənistana verilir. 1923-cü il 7 iyulda Moskva rəhbərliyinin qərarı ilə Dağlıq Qarabağa muxtar vilayət statusu verilir. 1923-cü il 18 sentyabrda Xankəndinin adı "Stepanakert" adlandırılır. 1929-cu il 18 fevralda Moskva rəhbərliyinin qərarı ilə Azərbaycana məxsus olan 657 kv.km ərazi - Qurdbulaq, Horadiz, Oğbun, Almalı, İtqıran, Sultanbəy, Qarisevən, Kilid və digər kəndlər, həmçinin, Zəngilan rayonunun Nüvədi kəndi, Qazax rayonunun 4400 hektarlıq meşə sahəsi Ermənistana verilir.

Qeyd edilənə görə, 1930-cu ildə Moskva rəhbərliyinin qərarı ilə Naxçıvanın Əldərə, Lehvaz, Astazur və başqa yaşayış məntəqələri Ermənistana verilir və bu ərazilər üzrə Mehri rayonu yaradılır. 1938-ci ildə Moskva rəhbərliyinin qərarı ilə Naxçıvanın Sədərək və Kərki kəndlərinin bir hissəsi Ermənistana verilir.

Qeyd edilənə görə, 28 noyabr 1945-ci ildə Erməni-

stan rəhbəri Harri Arutinov Staline müraciət edərək Dağlıq Qarabağın Ermənistanla birləşdirilməsini xahiş edir. 1947-1953-cü illərdə Ermənistanda toplum şəklində yaşayan 150 min nəfərdən artıq azərbaycanlı SSR-i rəhbərliyinin qərarı ilə Azərbaycana köçürülür. 1965-ci ildə Xankəndidə yaşayan M.Hovenesyan 13 nəfər erməninin imzası ilə Dağlıq Qarabağın Ermənistanla birləşdirilməsi xahişi ilə məktubu SSR-i Ali Sovetinə göndərir. 1967-ci ilin iyun-avqust aylarında Dağlıq Qarabağın Xocavənd rayonunun Kuropatkin kəndində erməni Benikin uşağı yoxa çıxır, sonra isə onun meyiti Ələmşah Mustafayevin briqada-sına məxsus olan sahədən tapılır. Bu hadisəyə görə briqadir Ələmşah, direktor Ərşad, kənd sakini Zöhrab həbs olunurlar. Bu şəxslərin günahı sübut olunmadığına görə məhkəmə işi yenidən istintaqa qaytarılır. Lakin ermənilər yolda həbsxana maşını saxladır, onu çevirir, hər üç nəfəri öldürür, sonra da yandırır. Az sonra sübut olunur ki, uşağı öz dayısı öldürüb.

1969-cu ildə Xankəndidə "Qarabağ" mehmanxanasının eyvanından qumbara atılır, üç azərbaycanlı yaranılır.

1969-cu ildə Laçın rayonunun Qaragöl ərazisinin, Qubadlı rayonunun Çayzəmi ərazilərinin, Qazax rayonunun Kəmərlı kənd ərazilərinin, Kəlbəcər rayonunun Zod qızıl yatağı ərazilərinin bir hissəsi Moskva rəhbərliyinin qərarı ilə Ermənistanla verilir.

1982-ci ildə Moskva rəhbərliyinin qərarı ilə Qazax rayonunun İncədərə yaylağı, Kəmərlı, Aslanbəyli, Qaymaqlı kəndləri əraziləri-

nin bir hissəsi Ermənistanla verilir.

1985-ci ilin dekabr ayında "Daşnakşüyun" partiyasının Afina da keçirilən XXII qurultayı "Böyük Ermənistan" uğrunda mübarizəni genişləndirmək qərarını qəbul edir.

1986-cı ildə Moskva rəhbərliyinin qərarı ilə Qazax rayonunun 2500 hektarlıq ərazisi Ermənistanla verilir.

1987-ci ildə akademik Abel Aqanbekyanın təkidilə Parisdə keçirilən erməni ümummilli konqresi SSR-i-də yaranmaqda olan dəyişikliklərdən istifadə edərək, Dağlıq Qarabağın Ermənistanla birləşdirilməsi yönündə addımlar atılması barədə qərar qəbul edir.

1987-ci ilin iyun-iyul aylarında ermənilər Xankəndinin küçələrində vərəqələr yayır, Dağlıq Qarabağın Azərbaycanla ayrılması üçün təbliğata başlayırlar. 1987-ci ilin oktyabr ayında İrəvanda "Qarabağ komitəsi" ilk açıq mitinq keçirir. Komitəyə İqor Muradyan və Levon Ter-Petrosyan başçılıq edirlər.

1987-ci il noyabrın 16-da Mixail Qorbaçovun iqtisadi məsələlər üzrə müşaviri Abel Aqanbekyan Parisdə qəzetlərə müsahibə verərək, Dağlıq Qarabağın Ermənistanla verilməsi ilə əlaqədar Qorbaçovu razı saldığını bildirir.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, tarix elmləri doktoru Vaqif Abışov bizimlə söhbətində başımıza gələn belələrin çoxunun Bolşevik Rusiyanı dövründə inkişaf etdiyini qeyd edir. Dağlıq Qarabağ probleminin meydana çıx-

masına, ermənilərin Azərbaycan ərazilərinə qarşı iddialarla çıxış etməsinə həmin dövrdə daha çox şərait yaradılıb. "Düz 100 il bundan əvvəl - 1920-ci il aprel ayının 27-dən 28-nə keçən gecə sovet-rus qoşunları Şimali Azərbaycan torpağına hərbi təcavüz edərək onu işğal ediblər. Bu işğal nəticəsində Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti hökuməti süqut etdi. Onun yerinə rus süngüsü ilə Azərbaycan SSR adlı bir dövlət quruldu. Bu dövlətin mövcudluğu 1920-1991-ci illəri əhatə edir. Bax, bu illərdə Azərbaycan Qarabağ, Zəngəzur, Naxçıvan, Şərur-Dərələyəz və s. bölgələrindəki ərazilərinin bir hissəsini Ermənistanın xeyrinə itirmiş oldu. Ermənilərin xeyrinə Dağlıq Qarabağ muxtar vilayəti yaradıldı. Sonrakı mərhələdə isə nəinki Dağlıq Qarabağ, eləcə də Qarabağımızın digər əraziləri itirildi. Bax, budur aprel işğalının nəticəsi. Aprel işğalından 100 il keçməsinə baxmayaraq, xalqımız o müdhiş hadisəni unutmayacaq" - deyərək tarixçi vurğuladı.

AMEA-nın Fəlsəfə İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Faiq Ələkbərli də həmkarının fikirlərini bölüşür. "Şübhəsiz ki, 28 aprel iyirminci əsrdə Azərbaycan xalqının tarixində ən qara günlərdən biridir. 28 aprel işğalı nəticəsində tək milli dövlətimiz süqut etmədi, eyni zamanda, Azərbaycan xalqına çox ağır zərbələr dəydi. Bu zərbələrdən biri də məhz torpaqlarımızın xeyli bir qisminin Ermənistan SSR-ə, bir qisminin Gürcüstana verilməsi, Rusiya ərazisinə daxil edilmə-

sidir. 28 aprel işğalının bizə gətirdiyi ən böyük faciə torpaqlarımızın bizdən alınaraq həylərə verilməsi məsələsi oldu. Üstəlik, Azərbaycanın Zəngəzur böyük bir hissəsini itirməsi, Borçalı torpaqlarının Gürcüstan ərazisində, Dərbənd və digər ərazilərimizin Rusiya ərazisində qalması bir yana, Dağlıq Qarabağ kimi daha ciddi bir problem də Azərbaycanı işğal etmiş Bolşevik Rusiyanı dövründə formalaşdı. Əlbəttə, ermənilərin 28 aprel işğalına qədər də, bildiyimiz kimi, Qarabağa iddiaları var idi. Ancaq Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti həmin dövrdə ermənilərin layiqli cavabını verərək onları yerində tutmuşdu. Ancaq aprel işğalından sonra vəziyyət xeyli dərəcədə dəyişməyə başladı. Birmənalı demək olar ki, xüsusilə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Bolşevik Rusiyanın XI qırmızı ordusu tərəfindən işğal edilməsindən daha çox ermənilər və Ermənistan SSR yararıdır. Belə ki, 1920-ci ilin 29 noyabrında Ermənistan sovetləşənə sonra onların Naxçıvan, Zəngəzur və Qarabağa olan iddiaları daha da gücləndi. Buna, ilk növbədə, 1920-ci il dekabrın 2-də RSFSR ilə Ermənistan SSR arasında bağlanmış müqavilə səbəb oldu. Həmin müqavilənin 3-cü maddəsində göstərilir ki, Rusiya-Sovet hökuməti Ermənistanın 1920-ci il oktyabrın 23-nə kimi "sahib olduğu" aşağıdakı ərazilərini, yeni İrəvan Quberniyasının, Qars vilayəti hissəsinin, Zəngəzur qəzasının, Qazax qəzası hissəsinin, Tiflis quberniyası hissəsinin Sovet erməni respublikasının tərkibinə daxil olduğunu müba-

hisəsiz təsdiq edir. Maraqlıdır, Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin siyasi və təşkilat bürolarının 1920-ci il 30 noyabr tarixində birgə iclasında da təxminən buna uyğun qərar qəbul edilmişdi. Qərarda Zəngəzur, Qarabağın dağlıq hissəsi haqqında məsələyə də toxunulub və bəyannaməni elan etmək Nəriman Nərimanov tapşırılmışdı. 7 cildlik "Azərbaycan tarixi"nin 6-cı cildində bununla bağlı yazılır: "Nəriman Nərimanovun çıxışında da, 1920-ci il dekabrın 1-də Bakı Sovetinin iclasında onun elan etdiyi bəyannamədə də Naxçıvan haqqında məsələ qaldırılmayıb. Lakin ertəsi gün qəzetlərdə dərc olunmuş bəyannaməyə aşağıdakı fikirlər əlavə edilmişdi: "Zəngəzur və Naxçıvan qəzalarının ərazisi Sovet Ermənistanının "ayrılmaz hissəsidir". Nərimanovun imzası ilə dərc olunmuş bəyannamədən sonra ermənilər Zəngəzurun Ermənistanla birləşdirilməsini sürətləndirdilər. Zəngəzurdə Ermənistanla bağlı Mehri rayonunun yaranması ilə Naxçıvan Azərbaycandan ayrı salındı".

Yeni, gördüyümüz kimi, məncə, Nərimanovun əvvəlcədən xəbəri olmadan onun imzası altında bu sözlərin yazılması ilə bizim torpaqların bir hissəsinin itirilməsi baş verdi..." - deyərək F.Ələkbərli vurğuladı.

İradə SARIYEVA

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə çap olunur.

Azərbaycanın "bolşevik işğalı" - Qarabağ problemi tarixində yeni "erməniçilik" mərhələsi...

Son dövrlərdə postsovet məkanında Ermənistanın ciddi problem yaşadığı ölkələrdən biri qismində Ukraynanın çıxış etməsi müşahidə olunur. Məsələnin maraqlı tərəflərindən biri də odur ki, baş verənlərə görə İrəvanda Ankara və Bakını günahkar çıxarmağa çalışırlar.

Burada hesab edilir ki, Ukrayna Azərbaycan və Türkiyə ilə əməkdaşlığı dərinləşdirməyə çalışdığı üçün Ermənistanı arxa plana atıb onun mövqeyinə qarşı siyasət aparır.

Xatırladaq ki, məsələ ətrafında erməni istərikası 24 aprelə qondarma "erməni soyqırımı" məsələsi fonunda özünü qabarıq büruzə verdi. Belə ki, Kiyevdə bu qondarma məsələ ilə bağlı obyektiv bir mövqe sərgiləndi. Burada qeyd etmək yerinə düşərdi ki, hələ ötən ay hakim "Xalqın xidmətçisi" partiyasının deputatı, Ali Radanın Ukrayna-Ermənistan dostluq qrupunun sədr müavini Darya Volodina qanunverici orqana "erməni soyqırımı qurbanlarının anılması" ilə bağlı qanun layihəsi təqdim etdi, lakin layihə geri qaytarıldı. Martın 26-da isə Ukrayna xarici işlər nazirinin müavini Vasili Bodnar vəzifəli şəxslərə məktub ünvanlayaraq, "erməni soyqırımı" ifadəsini işlətməkdən imtina etməyə dəvət etdi. Bodnar məktubunda qeyd edirdi ki, Ukrayna rəsmi şəkildə bu qondarma "soyqırımı" tanımır. O bu xüsusda bildirirdi: "Ermənistan Rusiyanın nüfuz dairəsindədir və beynəlxalq təşkilatlarda Ukrayna üçün əhəmiyyətli qətnamələrin əleyhinə səs verir. "Erməni soyqırımı" məsələsi Ukraynanın strateji tərəfdaşı olan Türkiyə üçün həssas mövzudur və bu məsələni yalnız tarixçilər həll etməlidir". Məhz bütün bunlar Ermənistanda ciddi narahatlıq yaratdı. Eyni zamanda etiraf edildi ki, artıq Ukrayna erməni diasporunun güclü olduğu ölkə deyil. Bundan sonra Ermənistanda "Ukraynaya ölüm" tipli çağırışlar eşidilməyə başlandı. Artıq şəhərinin iqtisadi inkişafı üzrə vitse-meri Boris Avakyan "Kırmı Rusiyanın suveren ərazisi kimi tanımaq" çağırışı etdi və bunun üçün parlamentin xarici əlaqələr üzrə da-

baycanlıların önə çəkilməsi və digər addımlarla ermənilərin mövqeyini əhəmiyyətli dərəcədə zəiflədib. Bu vəziyyətdə ermənilərin daha bir qorxusu

mediası yazır ki, Azərbaycan da Saakaşviliyə tam dəstək verir. Ermənilər indi Ukraynada baş verənləri Türkiyə-Azərbaycan-Ukrayna əməkdaşlığı-

ça üzərinə Ukraynanın Ermənistandakı səfirini çağırmağın vaxtı gəlib. Ona izah edilməlidir ki, karantin öz yerində, amma bütün bu proses dayanmasa, Kiyevə

Çünki Türkiyə və Azərbaycan artıq Ukraynanın bütün bölgələrində anti-erməni təbliğatını aparmaq üçün bütün gücləri ilə işləyirlər". Aprelin 30-da Saa-

Azərbaycan Ukraynada Ermənistanın dayaqclarını tam sarsıdır - İrəvanın saxta "soyqırım" strategiyası burada da iflasa uğradı

imi komissiyasına, eləcə də xarici işlər naziri Zöhrab Mnatsakanyana müraciət ünvanladı. Ermənistan mediası isə Ukraynanı Azərbaycan mövqelərini müdafiə etməkdə, pantürkçülükdə ittiham edir. Burada xatırladaq ki, Bakının Kiyevdə erməni diasporunu sıxışdırması prosesi son iki ildə xüsusilə hiss olunur. Azərbaycan iki ölkə arasındakı əlaqələrin inkişafı, investisiyaların yatırılması, Ukraynanın enerji də daxil olmaqla müxtəlif sektorlarında bazara hakim olmaq, uzun müddət bu ölkədə yaşayan nüfuzlu azər-

Gürcüstanın eks-prezidenti Mixail Saakaşvili amili ilə bağlıdır. Qeyd edək ki, Ukrayna prezidenti Vladimir Zelenski Mixail Saakaşviliyə Baş nazirin islahatlar üzrə müavini postunu təklif edib. Ermənilər bildirir ki, Saakaşvilinin gəlişi Ukrayna hakimiyyətində təsir imkanlarını son beş ildə həddən artıq genişləndirmiş Arsen Avakovun sıradan çıxmasına səbəb olacaq. Xatırladaq ki, keçmiş prezident Pyotr Poroşenkonun dönməndən Saakaşvili ilə erməni əsilli Arsen Avakov arasında ziddiyyət yaşanır. Erməni

nin bəhrəsi adlandırır. İrəvanlı politoloqlar düşünür ki, türklərin və azərbaycanlıların apardığı təbliğat sayəsində ukraynalılar onlarla yola getmir. Belə vəziyyətdə ermənilər Ukrayna dövlətinin daxili işinə qarışmağı düşünür. Bunun üçün Ermənistan hökumətinə və Ukraynadakı erməni diasporuna müraciət ünvanlayaraq hərəkətə keçməyə təhrik edirlər. Erməni ekspert Qraçya Qalustyan bu xüsusda bildirir: "Aydındır ki, vəziyyət ölkəmizin rəhbərliyinin şəxsi müdaxiləsini tələb edir. Xal-

qayitmalı olacaq. Həm də ölkəmizin xarici işlər naziri çoxdan ukraynalı həmkarına zəng etməli idi. Əlbəttə ki, Zelenskiyə Nikol Paşinyan zəng vurmamalı idi. Daha indi də olmasa, başqa nə vaxt zəng edilməlidir?!". Qalustyan deyir ki, ölkəsinin rəhbərliyi, Ukraynadakı nüfuzlu erməni diasporu Arsen Avakovu müdafiə etməyə borcludur: "Xalqımızın və ölkəmizin öz milli və dövlət maraqları var. Onları Vladimir Zelenski və onun "xidmətçilərinə" xatırlatmağın vaxtı çatıb. Bu işdə gecikmək olmaz.

kaşvilinin baş nazirin müavini postuna təyinin edilib-edilmədiyi məlum olacaq. Ermənilər bu günü təşviş və həyəcanla gözləyirlər. Çox güman ki, Saakaşvili istəyinə çatacaq və bundan sonra mafioz Arsen Avakovun işləri xeyli çətinləşəcək. Hələ onun nazir vəzifəsində qalması da şübhəlidir. Ermənilər bu fonda yorulmadan iddia edirlər ki, Azərbaycan Saakaşviliyə dəstək verməklə yanaşı, Ukrayna üzərində təsirini də artırır. Ali Radanın deputatı Maryan Zabolotski də bildirir ki, Azərbaycan Ukraynadan dəstəyini əsirgəmir:

"Hakimiyyət nümayəndələri ilə görüşdə prezident Zelenski dedi ki, Azərbaycan və Kanada ölkəyə kredit yardımı ayırmağa razılıq verən dövlətlərdir. Bakı 300 milyon dollar kredit verməyə razıdır. Bu məbləğ Azərbaycan üçün elə də böyük vəsait deyil. Bizə bu çətin dövrdə uzadılan hər yardım əli çox dəyərlidir". Hesab edilir ki, bu çətin dövrdə Ukraynaya kreditin ayrılması Azərbaycanın uzunmüddətli strategiyasının tərkib hissəsidir və indiye qədər uğurlu nəticə verən bu addımların gətirdiyi siyasi dividendlərin davamı olacaq.

Nahid SALAYEV

Ermenistan Siyasi-İqtisadi Tədqiqatlar İnstitutunun direktoru Andranik Tevanyan "İqtisadiyyatımızda eyni zamanda böyümə və eniş" adlı yazısında öz ölkəsindəki bir sıra məqamlara toxunub. Bununla yanaşı, o, Azərbaycandakı inkişafı etiraf edib:

"Böhran hamımızın qapısını döyür, koronavirusun yayılma tempi ciddi narahatlığa səbəb olur, Azərbaycan sürətlə inkişaf edir, Ermənistan-Rusiya münasibətləri tarixi enmə nöqtəsinə düşdü. Daxildə isə bizi arsız şəkildə əmlakı bölüşdürməklə, siyasi təqiblə və ucuz şoularla "qidalandırırlar". Tikinti sektorunda (bu ilin ilk üç ayında əvvəlki ilə nisbətən 9,4% azalma müşahidə olunur) və xarici ticarətdə (4% azalma) vəziyyət bir qədər pisdır, lakin makro göstəricilərə təsir etməyib.

Elə bənzəyir ki, biz cənnətin açarını bu koronavirus şəraitində tapmışıq, ancaq Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən təqdim olunan digər göstəricilər

vəziyyətin çox əlverişli olmadığını, ancaq makroiqtisadi meyllərin mənfi istiqamətdə olduğunu göstərir. Beləliklə, bu ilin mart ayında ötən ilin mart ayı ilə müqayisədə iqtisadi aktivlik indeksində 4.9% azalma var. Ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə sənaye istehsalı 1,9%, tikinti həcmi 26,2%, ticarət dövriyyəsi 9,9%, xidmətlər (ticarət xaric) 4.8%, elektrik enerjisi istehsalı 1%, xarici ticarət 16%, ixrac 17.4% azalıb. Bu mart ayını fevral ilə müqayisə etdikdə meyllər əsasən pisdır. Fevral ayı ilə müqayisədə ənənəvi olaraq mart ayında həmişə böyümə müşahidə edilir. Ancaq bu il belə deyil. Mart ayında iqtisadi fəaliyyət indeksi fevral ayından aşağı-

Ermənistan Siyasi-İqtisadi Tədqiqatlar İnstitutunun direktorunun böyük etirafı - Azərbaycan böyüyür, bizi "ucuz şoularla"...

Arzuxan Əlizadə: "Görünən odur ki, Ermənistanda bununla bağlı daha ciddi narahatlıqlar var"

dır". A.Tevanyanın təhlilindən o da məlum olub ki, bu ilin aprel ayının ötən ilin aprel və bu ilin mart aylarına nisbətən daha pis makroiqtisadi mənzərə nümayiş etdirəcəyini proqnozlaşdırmaq olar.

Görünən odur ki, Ermənistanın bezi dairələri Azərbaycanın inkişaf etməsini etiraf etmək məcburiyyətində qalıblar.

Sözügedən məsələ ilə bağlı fikirlərini "Bakı-Xəbər"lə bölüşən AMİP-in sədr əvəzi Arzuxan Əlizadə buna bir neçə aspektdən yanaşdı: "Son zamanlar davamlı olaraq ayrı-ayrı iqtisadçılar tərəfindən post-pandemiya dövründə dünya iqtisadiyyatını gözəyən təlatümlər və bunun ölkələrə hansı mənfi təsirlər göstərə biləcəyi barədə narahatlıqlar ifadə olunmaqdadır. Görünən odur ki, Ermənistanda bununla bağlı daha ciddi narahatlıq-

lar var. Şübhə etmirəm ki, deyilənlər əsassız da deyil. Bilirik ki, Ermənistan özünü təmin edəcək səviyyədə təbii resursları olmayan, zəif inkişaf etmiş iqtisad-

vanyanın bu məsələ ilə əlaqədar fikirləri ilə tanışam. O, Azərbaycanın sürətlə inkişafından və bu əsnada Ermənistanın həzrdə apardığı siyasət nə-

"Regionda və düşmən dövlətdə yaranmış mövcud vəziyyət ciddi təhlil olunmalıdır"

diyyata malik və daha çox xarici yardımlardan asılı bir dövlətdir. Aydınır ki, global maliyyə böhranının Ermənistanla bilavasitə təsir göstərməsi bu ölkənin iqtisadiyyatını sürətlə məhvə doğru aparıb. Bu səbəbdən də məsələyə ayıq başla yanaşan erməni mütəxəssisləri Ermənistanın kənardan kömək olmadan dövlət kimi mövcudluğunu davam etdirməsinin mümkünsüzlüyünün fərqlində olaraq, bunu açıq şəkildə dilə gətirməyə başlayıblar. Mən mətbuatdan A.Te-

ticəsində Rusiya ilə münasibətlərinin pisləşməsindən ciddi narahatlığını ifadə edib. Əlbəttə, Ermənistanın dövlət olaraq mövcudluğuna görə Rusiyaya borclu olduğu heç kimə sirr deyil".

A.Əlizadənin fikrincə, üzdənirəq qonşumuz regionda Rusiyanın forpostu olmaqla yanaşı, iqtisadiyyatı da demək olar ki, bu ölkədən asılı bir durumdadır: "Ona görə də erməni mətbuatında pandemiya-dan sonrakı dövrdə dünya iqtisadiyyatında yarana bi-

ləcək böhran və hər bir ölkənin daha çox öz iqtisadiyyatını ayaqda saxlamağa çalışacağı durumda Ermənistanın həm iqtisadi, həm də siyasi sferada ciddi problemlərlə üzləşəcəyi barədə səslənən fikirlər təsadüfi deyil.

Hətta bu fonda Ermənistanın işğal etdiyi ərazilərdən əl çəkməyə məcbur qalacağı barədə proqnozlar da verilir. Şübhəsiz ki, regionda və düşmən dövlətdə yaranmış mövcud vəziyyət ciddi təhlil olunmalıdır. Bu əsnada hesab edirik ki, biz dövlət və millət olaraq yaranmaqda olan əlverişli məqamdan öz xeyrimizə maksimum dərəcədə yararlanmalı və çəkinmədən, ilk növbədə, işğal altında olan ərazilərimizin düşmən tapdağından azad olunması üçün gərəkən addımları atmalıyıq. Əminəm ki, siyasi mənsubiyyətdən asılı olmayaraq, hər kəs bu məsələdə dövlətimizə gərəkən dəstəyi verməyə hazırdır".

Vidadi ORDAHALLI

Ermenistandakı siyasi mübarizənin klanlar arasında gətirdiyi hamıya məlumdur. Həmin ölkədəki siyasi dairələr bunu nə qədər pərdələməyə çalışsalar da, mümkün olmur. Artıq bu mübarizəyə siyasətçilərin ailə üzvləri də qoşulub. Erməni KİV-nin verdiyi məlumata görə, həbsdə olan "Qarabağ klanı"nın lideri, Ermənistanın ikinci prezidenti Robert Köçəryanın oğlu Levon Köçəryan Nikol Paşinyanı tənqid və təhqir edən yazı paylaşmış.

O, Paşinyana olan nifrətini gizlətməyərək onun nə statusunu, nə də soyadını yazıb. Paşinyanı sadəcə "Amerikanın Nikolu" adlandıraraq Levon Köçəryan onu "1998-ci ildən əvvəlki status-kvonu bərpa etməkdə" ittiham edib: "Əslində, 1998-ci ildən əvvəl mövcud olan uğursuz status-kvonu bərpa edir. Amerikanın Nikolu 1998-ci ilə

qədər mövcud olan status-kvonu bərpa etməklə təhdid edir. Düzdür, o, ailəmiz haqqında boş-boş söhbətlər etdi və ən sevdiyi "mahını" oxudu, amma əslində ifadəsinin fərqli bir mənası var. 1998-ci ildən əvvəl mövcud olan status-kvonun bərpası iqtisadiyyatı məhv etmək və Qarabağ məsələsinin həllində çoxdan imtina edilmiş mərhə-

Ermənistanda siyasi mübarizə "ailə davaları" formasına keçir - Paşinyanın təzə adı: "Amerikanın Nikolu"...

Elşən Mustafayev: "Bu da klanlar arasındakı ziddiyyətin daha açıq müstəviyə qədəm qoyduğuna sübutdur"

ləli həll variantına qayıtmaq deməkdir". Köçəryanın oğlunun bu açıqlaması Ermənistandakı siyasi mübarizənin mahiyyəti ilə bağlı daha hansı gerçəklikləri üzə çıxarmış oldu?

Politoloq Elşən Mustafayev qəzetimizə açıqlamasında bildirdi ki, Ermənistanda "küçə demokratiyası"nın qələbəsi ilə hakimiyyətə gəlmiş Nikol Paşinyanın özündən əvvəl 20 il hakimiyyətdə olmuş "Qarabağ klanı"na qarşı apardığı total mübarizə işğalçı ölkədə siyasi mübarizəni gətirdikcə daha da dərinləşdirib: "Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinin dağılıq hissəsində yaradılmış oyuncaq-separatçı rejimin rəhbərliyinə də Paşinyana

nisbətən yaxın olan adamın seçilməsi bu qarşıdurmanı son həddə çatdırıb. Paşinyan hakimiyyəti "DQR" pezidentliyinə öz adamını yerləşdirməklə Dağlıq Qarabağda mövcudluğunu davam etdirən "Köçəryan-Sarkisyan klanı"nın son qalasını da özünə təbə etməyi bacardı. "Qarabağ klanı" isə son "seçkidə" öz namizədinin qələbəsinə Ermənistanda hakimiyyətə qayıtmağın son şansı kimi baxırdı. Çünki bundan əvvəlki əslən Qarabağdan olan prezidentlərin Ermənistanda hakimiyyətə trampilinə yüksəlməsinin startı da məhz separatçılara rəhbərlikdən sonra baş tutub. Paşinyanla bundan əvvəlki

separatçı, qondarma Dağlıq Qarabağ rejimi arasındakı böhranın əsas səbəbi separatçıların "Qarabağ klanı" ilə bağlı olması idi. Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejim, gizli olsa da, müxalifətdə olan Sarkisyan-Köçəryan klanını müdafiə edirdi. Bu da qətiyyətlə Paşinyan hökumətini razı sala bilməzdi. Bilirsiniz ki, Dağlıq Qarabağ məsələsi bu gün də Ermənistan ictimaiyyəti üçün həssas mövzu olaraq qalır. Millətçilik xəstəliyi bütün erməni cəmiyyətinə sirayət etdiyindən, yenə də Dağlıq Qarabağdan siyasi kart olaraq siyasi mübarizədə istifadə edirlər. Ona görə də, Paşinyan bu klanı tam olaraq siyasi səhnədən sil-

məyi düşünür.

Paşinyan separatçı rejimin dəyişdirilməsinə nail olmaqla təkcə Ermənistanda deyil, həm də Dağlıq Qarabağda möhkəmlənmiş oldu. Görürsünüz ki, Köçəryanın oğlunun müraciətinə də məhz Qarabağ məsələsinə Paşinyanın yanaşmasının səhv olduğu qeyd edilir. O, atasının haqsız yerə həbs edildiyinə eham vurmur, əsasən siyasi münafişliyin həllində olan nöqsanlara diqqət yönəldir. Bu da klanlar arasındakı ziddiyyətin daha açıq müstəviyə qədəm qoyduğuna sübutdur. Müraciətin təhqir tonunda olması bunu söyləməyə əsas verir".

Məhəmmədali QƏRİBLİ

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

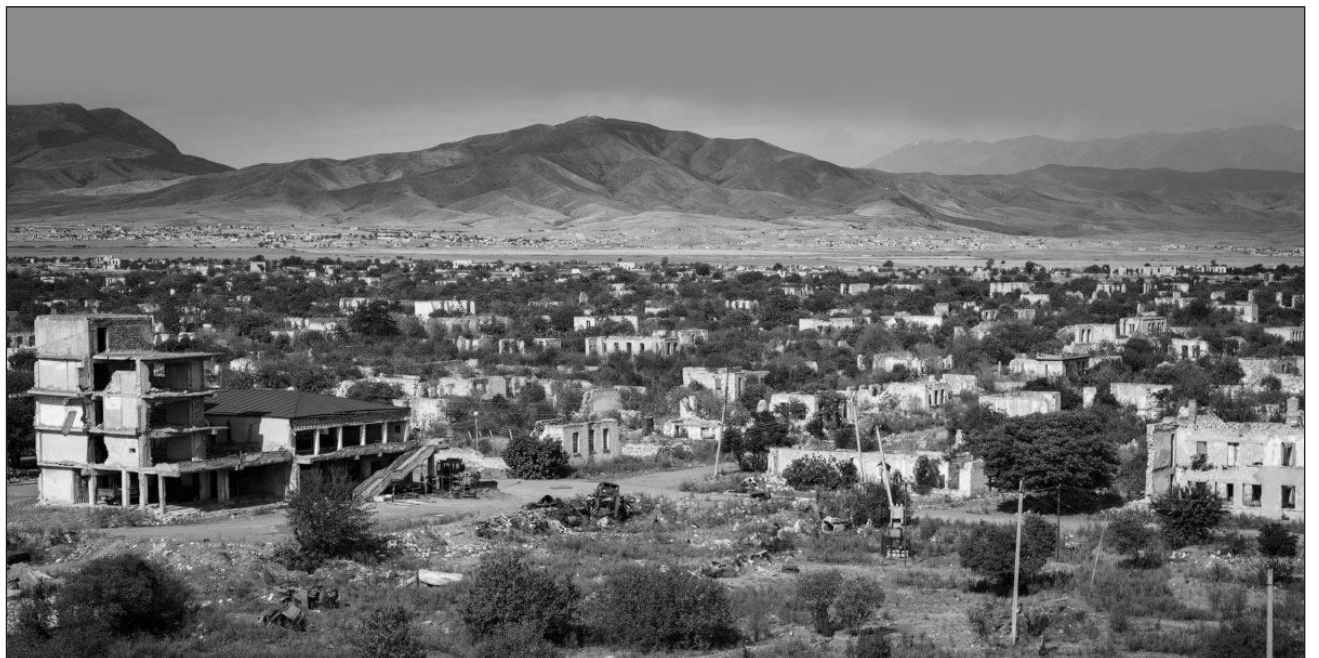
Ermenistanda son günlərdə ciddi narahatlıq predmetinə çevrilən məqamlardan biri Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrovun məlum açıqlamasından sonra İrəvanın Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində mərhələli çözüm variantında əməli addımlar atmağa vadar edilə biləcəyidir. İşğalçı ölkədə hesab edilir ki, Rusiya başda olmaqla, regionda maraqlı qüvvələr Ermənistanı mərhələli həll planının icrasına vadar edə bilər.

Artıq bu xüsusda çağırışların artması da Ermənistanın əndişəsinin, əslində səbəbsiz olmadığını göstərir. Rusiya Dövlət Dumasının deputatı Maksim İvanov da bildirir ki, Ermənistanın öhdəliklərə və razılıqlara əməl etməsi artıq zəruri şərt-dir: "Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı razılaşdırılmış şərtlərə əməl edirsə, Ermənistan da bunu yerinə yetirməlidir". Onun sözlərinə görə, Rusiya Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həllinə tərəfdardır: "Hazırda müəyyən razılıq əldə olunub və bu razılaşmalarla problemin həllinə nail olmaq lazımdır. Ermənistan bunun üçün müvafiq addımlar atmalıdır". Erməni siyasətçi David Şahnazaryan isə bildirir ki, əslində İrəvan çox asanlıqla mərhələli həllə vadar edilə bilər. O hesab edir ki, bunun ümdə səbəbi Ermənistanın zəif hakimiyyətidir: "Dünyanın heç bir yerində, o cümlədən Rusiyada Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanı ciddiyyə almırlar. Bu səbəbdən o, Qarabağ məsələsində Ermənistanı istəmədiyi addımlar atmağa vadar etmək maraqlı qüvvələr üçün çətin olmayacaq".

Sergey Lavrovun Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və Ermənistan üçün qaz qiymətləri ilə bağlı açıqlamasına münasibət bildiren Şahnazaryan qeyd edib ki, başqa dövlətə qarşı belə edilsəydi, deyərdim gülüncdü, amma bu vəziyyətdə faciəlidir. Onun sözlərinə görə, dünyanın hər yerində belə üslub qəbul edilməzdir: "Beynəlxalq münasibətlərdə belə iş tərzı qəbul edilməzdir və bu səbəbdən dünyanın heç bir yerində Paşinyanın hakimiyyəti ciddi qəbul olunmur. Lavrovun doğru və ya yanlış danışdığını bir kənara qoyaq, müttəfiqlərlə belə dilə və sözlərlə danışmaq düzgün deyil". Şahnazaryan, həmçinin, Ermənistanın beynəlxalq vəziyyətində köklü dəyişiklik olduğunu bildirib və bunu ölkənin açıq-aşkar zəif xarici siyasət komandası ilə əlaqələndirdiyini vurğ-

ulayıb. O, Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyi tərəfindən daim "fırıldaçlıq" faktlarının olduğunu da qeyd edib: "Ermənistanın və Rusiyanın rəsmi mətnlərində ciddi fərq var. Ermənistan versiyasında rus dilində olmayan böyük abzas var, rus dilində "güzəşt" yazılıb, erməni dilində isə "qarşılıqlı güzəşt". Onun fikrincə, bu təkcə xarici siyasətdə deyil, Ermənistanda həyatın bütün sahələrində müşahidə olunur: "Paşinyan hökumətinin sərişsizliyi və savadsızlığı ümumxalq fəlakətinə çevrilib".

Digər erməni politoloq Şant Arutyunyan isə vurğulayır ki, əslində, Ermənistan artıq nələrə vadar edilir. "Ermənistan tərəfi bəyan edir ki, danışıqlar masasında hansısa sənəd yoxdur. Amma artıq belə bir fikir var ki, Paşinyan xalqı aldadır". Onun sözlərinə görə, Nikol Paşinyan nə olduğunu başa düşmədən danışmaq aparır: "Nikol Paşinyan deyir ki, biz danışmaq aparmırıq. Lavrov və digərləri bizə cavab verir: Əzizim, nə istəyirsən də, amma bütün hallarda sənədi imzalayacaqsan". Arutyunyan qeyd edib ki, Paşinyan danışıqların nə olduğunu başa düşə bilmir. O hesab edir ki, artıq mərhələli həll planı işə salınıb. ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri tərəfindən təklif edilən bu mövqe elə həmsədr dövlətlərin özləri tərəfindən münaqişənin tənzimlənməsi prosesinin bütün mərhələlərində dəfələrlə və ardıcıl olaraq səsləndirilib. Təbii ki, bu dərəcə Ermənistanın Azərbaycan ərazilərinin işğaldan azad edilməyəcəyini bəyan etməsi həm ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrələrinə, həm də beynəlxalq birliyə meydan oxumaq deməkdir. Amma görünən odur ki, indi heç kim İrəvanın mövqeyini qəbul etmək niyyətində deyil. Burada nəzərə almaq lazımdır ki, beynəlxalq ictimaiyyət, nüfuzlu təşkilatlar Ermənistanın işğalçı siyasətindən, belə demək olarsa, cana doyublar. Bunu işğal

Ermənistan mərhələli həllə vadar edilir...

olunmuş Dağlıq Qarabağda keçirilən "seçkilərə" sərt beynəlxalq münasibət də təsdiqləyir. Bu saxta "seçkilərin" nəticəsi heç bir ölkə, o cümlədən nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar, məsələn, 120 dövləti özündə birləşdirən Qoşulmama Hərəkatı, ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri, Avropa İttifaqı, NATO, Avropa Parlamenti, Türk Şurası, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı və digərləri tanınmadı. Əksinə, münaqişənin Helsinki Yekun Aktına, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə uyğun olaraq Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edilməsinə tərəfdar çıxan dövlətlərin sayı getdikcə artmaqdadır. Digər tərəfdən bəllidir ki, Minsk Qrupu həmsədrlərinin 2019-cu il 9 mart tarixli bəyanatında da münaqişənin mərhələli həllinə dair mövqe xüsusi qeyd olunub. Burada Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin mərhələli şəkildə həll edilməsi və bu mərhələli proses çərçivəsində ilk addım kimi Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionu ətrafındakı ərazilərdən Ermənistan qoşunlarının çıxarılması təsbit olunub. Həmsədrlər, o cümlədən Rusiya tərəfindən bunun yenidən aktuallaşdırılması isə təsadüf sayılmır və Ermənistanla qarşı təzyiq rıçaqlarının işə salınması kimi dəyərləndirilir. Bu prosesdə Rusiyanın xüsusilə son dövrlərdə fəallaşması həm də Moskvanın Paşinyan iqtidarına qarşı daha sərt mövqeyə keçməsi ilə izah

edilir. Bunu rusiyalı politoloq Vitali Arkov da xüsusi olaraq vurğulayır. O xatırladır ki, əslində, Paşinyandan əvvəlki Ermənistan iqtidarı Qarabağ danışıqlarında Bakı ilə razılıq əldə etmişdi: "Alınan məlumatların "akku-mulyasiyası" nəticəsində aşağıdakı faktlar əldə edildi: İrəvan işğal olunmuş Azərbaycan rayonlarını Bakının nəzarətinə qaytarırdı. Buna cavab olaraq, Azərbaycan və Türkiyə Ermənistanın iqtisadi blokadasının bir hissəsini qaldırmalı idi - müdafiə sənayesi məhsullarının daşınması və ikili istifadəyə qayıtmaq hüququ verildi. Sənədlərdə daşınmaz əmlakın geri qaytarılması və ya bunun üçün kompensasiya məsələsində dəqiq bir anlayış yox idi. Danışıqlarda İrəvan hazırda Qarabağda əvvəllər azərbaycanlılara məxsus olan ev və mənzilərdə yaşayan ermənilərin qovulmasına qarşı çıxdı. Variant kimi sənədlərdə bölgənin infrastrukturunu bərpa etmək proqramı çərçivəsində yeni yaşayış evlərinin inşası təklif edildi. Çünki bu illər ərzində İrəvanın nəzarəti dövründə Qarabağın in-

frastrukturunu çökmüşdü. Digər tərəfdən, bölgədə yaşamaq istəməyən erməni mülkətindən olan sakinlər Qarabağı tərk edə bilirdi. Eyni zamanda, Ermənistan hökuməti onlara maddi dəstək vermək məcburiyyətində qalırdı. Krediti isə İrəvana Moskva təmin edəcəkdə. Bölgəyə nəzarət baxımından bütün hüquqların tədricən Azərbaycana qayıdışına başlanacaqdı. Ermənistan isə Rusiyanın maraqları üçün vacib olan bu məsələləri əngəllənməyə boyun olurdur. Lakin Nikol Paşinyan ABŞ-ın Ermənistan hakimiyyət orqanlarındakı adamlarının dəstəyi ilə bu planla bağlı danışıqları müvəqqəti dayandırdı. Sonradan İrəvan bu sənədlərlə danışıqlarda iştirak etməkdən ümumiyyətlə imtina etdiyini bildirdi. İrəvan qeyd etdi ki, Ermənistanda rəhbərlik və ölkənin prioritetləri dəyişib. Burada İrəvanın bu göstərişi məhz Vaşinqtondan aldığı söyləmək daha doğru olar. Azərbaycanın və xüsusən də Rusiyanın bölgədə güclənməsində maraqlı olmayan qüvvələr var, buna görə də onlara bu regionda gərginliyin qorunması vacibdir. Rusiya artıq bu durumla barışmaq istəmir və bu səbəbdən Ermənistanla təzyiqləri artıracağını gözləmək olar. Moskva Qarabağ məsələsində indi tam şəkildə Azərbaycanın yanında yer alır. Kreml Paşinyan üzündən bölgədə mövqelərini udurmaq istəmir. Lavrovun Qarabağ açıqlamalarını da məhz bu fonda dəyərləndir-

mək lazımdır.

Qarabağ məsələsində Kremlin İrəvana təzyiqlərinin daha da artacağını gözləmək olar". Elə Ermənistanın "Hayrenik" nəşri də yazır ki, Rusiya indi Azərbaycanın yanında yer almaqda daha maraqlı görünür. "Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrovun bu mənada Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizama salınmasının mərhələli həll variantı haqqında bəyanat verməsi təsadüfi deyil. Onun Azərbaycan və Ermənistan nümayəndələrinin həll proqramının müddələri ətrafında müzakirələr aparıldığını iddia etməsi Ermənistan üçün təzyiq elementidir". Nəşr bildirir ki, bu yanaşmalar həm dərinlik, həm də mahiyyət baxımından Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə əlaqədar erməni tərəfinin fikirləri ilə tərs mütənəsibdir: "Lavrovun bəyanatına yer verən səbəblər Rusiyanın apardığı siyasət ətrafında suallar yaradır. Bu siyasət, əslində Azərbaycan yönümlü bəzi müddəalara sahibdir və Moskva onları zaman-zaman xatırladır". Nəşr qeyd edir ki, bu vəziyyətdə Ermənistan Qarabağ məsələsində daha çətin duruma düşəcək.

Tahir TAĞIYEV

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə çap olunur.

Məlum olduğu kimi, Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin 27 aprel 2020-ci il tarixli müvafiq qərarları ilə "AtaBank" ASC, "AGBank" ASC, "NBCBank" ASC və "AmrahBank" ASC-yə müvəqqəti inzibatçılar təyin olunub. Qanunvericiliyə uyğun olaraq, qeyd olunan bankların idarə olunması üzrə bütün səlahiyyətlər, o cümlədən, bank səhmdarlarının ümumi yığıncağının səlahiyyətləri inzibatçıya keçib.

Maraqlıdır, sözügedən banklar bağlana bilirmi? Və ya qeyd olunan banklar başqa kommersiya banklarına birləşdirilə bilirmi?

İqtisadçı-ekspert Samir Əliyev bildirdi ki, qanunvericiliyə uyğun olaraq, qeyd olunan bankların idarə olunması üzrə bütün səlahiyyətlər, o cümlədən, bank səhmdarlarının ümumi yığıncağının səlahiyyətləri müvəqqəti inzibatçıya keçib: "Banklar haqqında" Qanunun 57-ci maddəsi ödəmə qabiliyyətini itirmiş banka müvəqqəti inzibatçı təyin edilməsi ilə bağlıdır. Bu maddədə banka müvəqqəti inzibatçının təyin edilməsi şərtləri və müvəqqəti inzibatçının verəcəyi mümkün qərarlar nəzərdə tutulub.

Qanuna görə, Mərkəzi Bank ödəmə qabiliyyətini itirmiş banka müvəqqəti inzibatçının təyin edilməsi barədə qərar qəbul etdiyi gün öz işçiləri sırasından və ya kənar şəxslərdən banka müvəqqəti inzibatçı təyin edir və həmin gündən bankın rezolyusiyası prosesinə başlayır. Bununla da bankın idarə olunması üzrə bütün səlahiyyətlər, o cümlədən, bank səhmdarlarının ümumi yığıncağının səlahiyyətləri dayandırılır və səlahiyyətlər müvəqqəti inzibatçıya keçir.

Müvəqqəti inzibatçı təyin edildiyi gündən başlayaraq, ən gec 30 təqvim günü müddətində rezolyusiya metodunu, şərtlərini, iqtisadi əsaslandırmasını və müddətlərini özündə əks etdirən tədbirlər planını ödəmə qabiliyyətini itirmiş bankın maliyyə göstəricilərinə əsasən hazırlayıb MB-yə təqdim edir.

Ödəmə qabiliyyətini itirmiş bank ən gec 9 ayadək müddətə müvəqqəti inzibatçı tərəfindən idarə olunur. Bu müddətdə MB ödəmə qabiliyyətini itirmiş bankın rezolyusiyası ilə bağlı bir sıra tədbirlər həyata keçirir".

İqtisadçı-ekspert Rəşad Həsənov bildirdi ki, 30 gün ərzində inzibatçı bankların aktivləri və passivlərinin tam qiymətləndirilməsini həyata keçirməlidir, 45 gün müddətində, yeni 15 gün sonra isə, ümumiyyətlə, fəaliyyət planı işlənib hazırlanmalıdır və bu plana uyğun olaraq, Mərkəzi Bank tərəfindən qərarlar qəbul edilə bilər.

İqtisadçı onu da əlavə etdi ki, müvəqqəti inzibatçının adıçəkilən bankların ləğv edilməsi haqqında da qərar verməsi mümkündür. Bütün bunlar Mərkəzi Bankın səlahiyyətlərinə aiddir: "Hazırda inzibatçı təyin edilmiş dörd bankın ilk olaraq sağlam aktivlərinin birləşdirilməsi istiqamətində bir mövqe ortaya qoyulacaq. Yaxud da bir körpü bankın yaradılması yolu ilə bu bankların vəsaitlərinin, sağlam aktivlərinin körpü bankda birləşdirilməsi və sonradan onun vasitəsilə

də azalması prosesi başlayıb. Bu da postpandemiya dövründə dövlətin, iqtisadiyyatın bərpası istiqamətində fəaliyyət planlarına ciddi çətinlik yarada bilər. Belə olduğu təqdirdə passiv aktiv-

bul edəcək".

Günün sonunda isə Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin 28 aprel 2020-ci il tarixli qərarına əsasən, yuxarıda adları göstərilən banklardan ikisinin - "AtaBank" ASC-nin

maların nəticələri barədə məlumatlandırılıb və onlara bankları əlavə kapitallaşdırmaq təklif olunub, lakin onlar bu imkandan istifadə etməyiblər.

Qeyd edək ki, Azər-

belə cari fəaliyyətini etibarlı və prudensial qaydada həyata keçirmədiyinə görə "AtaBank" ASC-nin və "AmrahBank" ASC-nin lisenziyaları Mərkəzi Bankın İdarə Heyəti tərəfindən 28

Koronavirus dövründə 4 bank barədə ilginç qərar - ləğv edilə, birləşdirilə bilərmimi..., artıq 2-si ləğv edildi

Rəşad Həsənov: "Müvəqqəti inzibatçının adıçəkilən bankların ləğv edilməsi haqqında da qərar verməsi mümkündür"

Samir Əliyev: "Ödəmə qabiliyyətini itirmiş bank ən gec 9 ayadək müddətə müvəqqəti inzibatçı tərəfindən idarə olunur"

satışın həyata keçirilməsinə çalışılacaq. Çünki ilin əvvəlində ölkə başçısı tərəfindən bank sektorunda hər hansı bir risqin ortaya çıxma ehtimalının aşağı olması ilə bağlı fikirlər səsləndirilmişdi. Təbii ki, şərait dəyişib, pandemiya bank sektoru üçün, xüsusilə maliyyə vəziyyəti aşağı olan banklar üçün çox ciddi problemlər yaradır. Hətta "AtaBank"la bağlı Mərkəzi bankın bir neçə ay əvvəl açıqlaması var idi. Faktiki, bu bankların maliyyə vəziyyəti indiki şərtlərdə prosesin davam etdirilməsi üçün yetərli olmayacaq, amma bununla yanaşı, Mərkəzi Bank bankların müflis elan edilməsi məsələsinə daha həssas yanaşa bilər. Çünki cari vəziyyətdə bank sektoruna inamın aşağı düşməsi Mərkəzi Bank üçün arzu olunmayan bir vəziyyətdir. Belə şəraitdə sürətlə əməliyyatların banklardan geri çəkilməsi prosesi başlayar. Ötən ay ərzində depozitlərin

lən, yığımların döviyyəyə cəlb edilməsi imkanları məhduqlaşır. Vəsaitlər iqtisadiyyatdan kənarlaşır, ayrı-ayrı insanların əlində passiv şəkildə toplanır və eyni zamanda, iqtisadi sektorda sahibkarlıq subyektləri üçün maliyyəyə çıxış imkanları məhduqlaşır. Yəni ola bilsin ki, məhz sadalanan faktorları nəzərə alaraq, Mərkəzi Bank daha çox bankların sağlam aktivlərinin qorunub saxlanması istiqamətində mümkün imkanlarını səfərbər edərək, mövqe ortaya qoyacaq. Amma bir məsələni də nəzərə almaq lazımdır ki, bankların konsolidasiyası ilə bağlı uzun müddətdir bir müzakirə olsa da, Azərbaycan bankları bu məsələyə soyuq yanaşırlar. Bankların idarəetməsində şəffaflığın olmaması konsolidasiya prosesinin həyata keçirilməsində əsas maneələrdən biridir. Düşünürəm ki, Mərkəzi Bank bütün bu şərtləri nəzərə alaraq qərar qə-

və "AmrahBank" ASC-nin lisenziyalarının həmin tarixdən etibarən ləğv edildiyi açıqlanıb.

Mərkəzi Bankın bu barədə yaydığı məlumatda bildirilir ki, qeyd olunan bankların maliyyə vəziyyətinin pisləşməsi çoxdan başlayıb, xüsusən "AtaBank" ASC uzun müddətdir əhəlinin əməliyyatlarının qaytarılması üzrə öhdəliklərini icra edə bilmirdi. Belə ki, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 28 noyabr tarixli, 1616 nömrəli Sərəncamına əsasən, Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası ləğv edildikdən və qanunvericiliklə müəyyən edilmiş aidiyyəti səlahiyyətlər təhvil alındıqdan sonra Mərkəzi Bank tərəfindən hər iki bankda aparılan yoxlamalar nəticəsində məlum olub ki, onlar ciddi maliyyə itkilərinə yol verib, öz kapitallarını tam itirib və müflis vəziyyətinə düşüblər. Bankların səhmdarları ilə müzakirələrdə onlar yoxla-

baycan Mərkəzi Bankı ölkənin bank sisteminin, bütövlükdə, dayanıqlı olduğunu bəyan edib, lakin sistemdə "nöqtəvi" problemlər olduğunu dəfələrlə bildirib. Qeyd olunan iki problemlə bankın sektorun aktivlərində xüsusi çəkisi 2,1%, kredit portfelinə isə 3% təşkil edir.

Maliyyə dayanıqlığı problemi olan kommersiya bankları ilə bağlı situasiyanın maliyyə sabitliyi xarakteri daşması, habelə aidiyyəti dövlət qurumları və Əmanətlərin Sığortalanması Fondu ilə koordinasiya edilmiş qaydada həll edilməsi zərurəti nəzərə alınaraq, məsələ ilə bağlı Maliyyə Sabitliyi Şurasında ətraflı müzakirələr aparılıb və Mərkəzi Bank qəbul etdiyi qərarlarda Şuranın tövsiyələrini nəzərə alıb.

Qeyd olunanları nəzərə alaraq, məcmu kapitalının miqdarının banklar üçün müəyyən edilmiş minimum miqdardan az olduğuna, ha-

aprel 2020-ci il tarixindən etibarən ləğv edilib və hər iki bankın müflisləşmə yolu ilə ləğv edilməsi barədə məhkəmə müraciət olunub.

Bildirilir ki, "AtaBank" ASC və "AmrahBank" ASC Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna üzv banklardır və əhəlinin bu banklarda qorunan əmanətləri heç bir dövlət vəsaiti cəlb etmədən Fond tərəfindən tam ödəniləcək. Fondun vəsaiti çatmasa, mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq, çatışmayan məbləğ üzrə Mərkəzi Bank tərəfindən kredit ayrılacaq. Bu kredit Fond tərəfindən bağlanmış bankların aktivlərinin reallaşdırılmasından daxil olan vəsait və fəaliyyətdə olan bankların ödədikləri təqvim haqqı hesabına ödəniləcək. Əmanətlərin ödənilməsi mövcud prosedurlara uyğun şəffaf şəkildə təşkil olunacaq və əmanətçilər dövrü olaraq məlumatlandırılacaqlar.

"AtaBank" ASC-nin və "AmrahBank" ASC-nin digər öhdəlikləri məhkəmə tərəfindən təyin olunaçaq ləğvedici tərəfindən qanunvericiliyə müvafiq qaydada tənzimlənəcək.

Müvəqqəti inzibatçı təyin edilməsi digər iki bank - "AGBank" ASC-də və "NBCBank" ASC-də qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş tədbirlərin həyata keçirilməsi davam etdirilir.

Mərkəzi Bank bildirir ki, bank sisteminin sağlamlaşdırılması, problemlə bankların sistemdən uzaqlaşdırılması nəticəsində əhəlinin öz əmanətlərindən istifadə hüquqlarının bərpa edilməsi atılan digər addımlarla birgə bank sektoruna inamın daha da artırılmasına şərait yaradacaq.

Qeyd olunan prosesləri qanunla müəyyən edilmiş prosedurlar və müddətlərdə icra etmək üçün Azərbaycan Mərkəzi Bankı xüsusi tədbirlər planı hazırlayıb və bu planın icrası barədə əmanətçilər, ictimaiyyət mütəmadi məlumatlandırılacaq.

Günəl CƏLİLOVA

Dünya bazarlarında neftin qiyməti indi bütün hasilatçılar üçün qeyri-məqbul olub, ucuzlaşmaqda davam edir. Artıq "Brent" markalı neftin iyun müqavilələrinin bir barrel üçün qiyməti 18,96 dollara qədər azalıb. Azərbaycan nefti də 20 dollardan ucuz satılır. Ən pis göstərici isə ABŞ nefti ilə bağlıdır.

Belə ki, ABŞ neftinin bir barrelinin qiyməti 15,02% azalaraq 10,86 dollar təşkil edir. Məhz bu durumda neft qiymətləri ilə bağlı ciddi problem yaşayan ABŞ "qara qızıl"ın qiymət artımına hamıdan çox maraqlı göstərməyə başlayıb.

Okeanın o tayında qiymətin belə kəskin enməsinə səbəb ABŞ-ın ən böyük neft paylama mərkəzi olan "Cushing"də anbarların maksimum səviyyədə dolması, eləcə də Kaliforniya sahillərində bir neçə gündür onlarla neft tankerinin dayanmasıdır. Təkcə "Long Beach" limanı yaxınlığında 27 tanker lövbər atıb. "The Wall Street Journal" nəşrinin məlumatına görə, neft bazarının həddən çox yüklənməsi səbəbindən qurudakı anbarlarda yer çatışmır. Treyderlər xam nefti saxlamaq üçün tankərləri icarəyə götürməyə məcbur olur. Malta və Cənubi Afrika sahillərində də analoji vəziyyət hökm sürür.

Qeyd edək ki, koronavirus pandemiyası fonunda tələbatın azalması səbəbindən dünyada neft anbarları tez bir zamanda dolub. Ötən həftə ABŞ-ın Energetika Nazirliyi ehtiyatların artaraq 518,6 milyon barrele çatdığını bildirib. Bu durumda alıcı olmadığı üçün neft tankərləri Kaliforniya sahillərində 20 milyon barrelik rekord həcmdə yüklə açıq dənizdə gözləməyə başlayıb. "Reuters"-in məlumatına görə, dünya miqyasında dənizlərdəki tankərlərdə 160 milyon barrel neft qalıb. Qeyd edək ki, 2019-cu ildə sutkada 100 milyon barrel olan neft tələbatı koronavirus səbəbindən bu ilin aprel ayında 70 milyon barrele qədər azalıb. Vəziyyətin hələ müəyyən müddət bu şəkildə davam etməsi gözlənilir. Bu isə neft qiyməti ilə bağlı böhranın davam edəcəyini təsdiq edir. Ekspertlər bildirir ki, bu vəziyyətdə ABŞ-ın neft qiymətləri ilə bağlı növbəti addımlar atması

əzab-əziyyət çəkir və özünü alçaldılmış hiss edir. Britaniya nəşrinin analitikləri bildirirlər ki, ABŞ-ın şist sektoru hazırda dizləri üstə çöküb. Neft hasilatı və

edə biləcəkləri şist şirkətlərinin sahiblərini dəyişdirmək olacaq". Analitik, əslində şist şirkətlərinin müflisləşməsi fonunda onların sahiblərinin dəyişəcəyini id-

lakin bunu etmək çox çətin olacaq: şistin perspektivinə inanan sərmayədarların hamısı ona artıq yatırımlar edib və kütləvi müflisləşmə prosesində neft şirkət-

də sözün əsl mənasında, fiziki olaraq - hələ ki, pis alınmır. Belə ki, Texasın "Houston Chronicle" qəzetinin verdiyi məlumata görə, Texasda neft quyuları

Neftin ucuzlaşması ABŞ-ı çökdürür, Vaşinqton qiymət yüksəlişi üçün sərt müdaxiləyə hazırlaşır

nın kütləvi bağlanması başlayıb". Ekspert qeyd edir ki, məhz bu vəziyyətdə ABŞ neftin sabit qiyməti üçün digər hasilatçılarla razılıq əldə etməlidir. Belə bir razılığın olmasında isə bütün hasilatçılar, o cümlədən Azərbaycan da maraqlıdır. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, Azərbaycan 1994-cü ildən bəri ilk dəfə BP şirkətini ölkədəki layihələr çərçivəsində hasilatı azaltmağa çağırıb. Əsas məqsəd OPEC+ razılaşması çərçivəsində Azərbaycanın neft hasilatını azaltmasına dair üzərinə götürdüyü öhdəliyi yerinə yetirməkdir.

"Reuters" agentliyi xatırladır ki, OPEC+ ölkələrində iri neft şirkətləri ümumiyyətlə hökumət tərəfindən olunan hasilat azalmalarından kənar qalırdı. Amma artıq vəziyyət dəyişib. Xatırladaq ki, dünya neft bazarında balansın yaranması və neftin qiymətinin sabitləşdirilməsi məqsədilə Azərbaycan da üzərinə yeni öhdəliklər götürüb. 2018-ci ilin oktyabr ayında gündəlik xam neft hasilatı 718 min barrel olan Azərbaycan yeni razılaşma çərçivəsində hasilatı həmin səviyyədən 164 min barrel azaltmalı olacaq. May-iyun ayları ərzində Azərbaycan gündəlik xam neft hasilatını 554 min barrel həcmində saxlamalıdır.

Ramil QULİYEV

gözlənilir. Çünki ölkənin neft hasilatı sənayesi tam sıradan çıxır. Neft məsələləri üzrə ekspert İvan Danilov da ABŞ-da neft böhranının ağır keçdiyini bildirir: "Global maliyyə elitasının gündəminin təşviqində ixtisaslaşan nüfuzlu Britaniya nəşri "Financial Times"-in redaksiyası belə etiraf edir ki, hələlik hər şey pis gedir, amma bütövlükdə Amerika və Amerikanın şist neft sektoru, xüsusilə Rusiya və Səudiyyə Ərəbistanından nə vaxtsa bunun qisasını alacaqlar. Hələlik isə? "Financial Times"-in yazdığına görə vəziyyət təxminən belə görünür: Amerika neft sənayesinin şist sektoru böyük

treydinqi şirkətlərinin nümayəndələri də neft bazarının perspektivlərini təsvir etmək üçün heç də az emosional ifadələr işlətmirlər.

Ümumilikdə, belə bir obraz təsvir olunur: şist sənayesi sanki dizləri üstə çöküb və onu üzünə vururlar. Bu vəziyyətdə nikbinliyi necə tapmaq olar? Nikbinlik üçün isə ABŞ-ın "Council on Foreign Relations" analitik mərkəzinin xüsusi ekspertləri var. "Financial Times" da bu analitik mərkəzin eksperti Emi Mayersin neft bazarına dair mövqeyini paylaşır: "Rusiya və Səudiyyə Ərəbistanı şist sənayesini bağlaya biləcəklərini hesab edir. Amma onların yalnız

dia edən çox populyar bir mövqeni təkrar edir - yeni sahiblərin üzərində köhnə borcların yükü olmur və onlar məmnunluq hissi ilə ABŞ-ın geosiyasi maraqlarını təşviq etmək naminə bazarda ucuz neft satacaqlar. Bu nəzəriyyənin problemi ondadır ki, yeni sahiblər məhz şist inqilabının baş verməsini maliyyələşdirmiş kreditorlar olacaqlar. İndi isə bu kreditorlara ziyanlı şist yataqları veriləcək və yataqlarda iş davam edərsə, onların daha çox pul itirmək perspektivi yaranacaq.

Kapital bazarlarında şist şirkətlərinin işinin davam etdirməsinə kömək edəcək sərmayədarları axtarmaq olar,

lərinin aktivlərinin qalıqlarına məhz onlar sahib olmalıdır. Amerikanın Enerji İnformasiya Agentliyinin dəyərləndirməsinə görə, ABŞ artıq 2020-ci ilin sonunda xalis neft idxalçısı statusuna qayıdacaq. OPEC+ sövdələşməsinin iştirakçıları qarşısında heç vaxt Amerikanın neft sənayesinin məhz şist seqmentini "məhv etmək" vəzifəsi durmayıb. Vəzifə özge pulu ilə dempinqlə məşğul olan və digər hasilatçılara zərər vuran Amerika şirkətlərinə dərs verməkdən və ya onları bazardan çıxarmaqdan ibarət idi. Müəyyən mənada "dərs vermək" mümkün olmasa da, "bazardan çıxarmaq" variantı - özü

Koronavirus pandemiyasının yaratdığı çətinliklər bütün dünyaya bəllidir və danılmazdır. Ancaq bu müddət ərzində insanların özünütəcrid proqramı çərçivəsində müəyyən mənada çoxlu müsbət cəhətləri də əxz etdiyi məlum olur. Məsələn, vətəndaşlarımız israfçılıqla bağlı olan müəyyən yas və toy məclislərinin dəbdəbəsiz də keçirilməsinin mümkünlüyünü dərk etdilər.

Fazil Mustafa: "İsrafsız dini mərasimləri bir ənənəyə çevirmək artıq dövlətin həm təbliğat, həm də tətbiqat baxımından görəcəyi ən vacib işlərdən biridir"

İlqar Hüseynli: "İnsanlar gördülər ki. kütləvilik, dəbdəbə olmadan toy da etmək olur, yası da yola vermək mümkündür"

Məlum oldu ki, bu cür xeyir və şər mərasimlərinə də mütləq deyil ki, yüzrlər, bəzən isə minlərlə adam iştirak etsin. Belə addımlar həm də vətəndaşlarımızın bütöcsinə ziyan vurur. Cəmiyyətdə tez-tez belə təkliflər edilir ki, yas və toylarla bağlı indiki məhdudiyyət normaları pandemiya sonrakı dönm üçün də tətbiq edilsin. Buna ekspertlər necə yanaşır?

Millət vəkili Fazil Mustafanın sözlərinə görə, ay yarımır insanları sakitcə, təmtəraqsız, mollaların at oynatdığı məclislərdən uzaq olusünü dəfn edib, qəlib evində gələcək qayğıları ilə məşğul olurlar: "Mənasız 7, 40, il mərə-

simlərinə xərclənən pulları da ciblərində qalıb. Müasir texnologiyanın köməyi ilə, yaxud da sosial şəbəkədə "Allahdan rəhmət!" diləməklə israfçılığın da qarşısı alınıb. İndi hünər odur ki, bunu dəstəkləməyən dinçilərin müqavimətini qırıraq epidemiya təhlükəsindən sonra da elə bu cür davam edilsin. İsrafsız dini mərasimləri bir ənənəyə çevirmək artıq dövlətin həm təbliğat, həm də tətbiqat baxımından görəcəyi ən vacib işlərdən biridir".

Sosial məsələlər üzrə ekspert İlqar Hüseynli də bu qadağaların davam etməsinin tərəfdarıdır: "Bu məsələ qanunla tənzimlənməlidir. Neçə illərdir ki,

Azərbaycanda yeni ictimai rəy - "Dəbdəbəli yas, toy ziyafətlərini postkorona dövründə də istəmirik..."

xeyir və şər məclislərindəki israfın qarşısının alınması ilə bağlı müzakirələr gedir. Biz də bunun nizama salınmasını istəmişik. Ancaq hiss olunurdu ki, həmin eynə bəcər forma alan israfın qarşısının alınmamasında

maraqlı olan qüvvələr var. Açıq deyim ki, bunun başında məmur və imkanlı adamlardan ibarət olan monopolistlər durur. Çünki ölkədə fəaliyyət göstərən xeyr-şər evləri və şadlıq saraylarının çoxu bilavasi-

tə və ya dolayısı ilə məmurlara məxsusdur. Bununla bağlı inzibati mexanizmlər olmalıdır. Yalnız maarifləndirmə ilə belə qadağaların tətbiqi mümkün deyil. Pandemiya sonrakı məsələni Milli Məclisin

müzakirəsinə çıxarmaq lazımdır. Orda qanun şəklində müzakirə edilib qəbul olunsun. Təəssüflə qeyd etməliyəm ki, yas mərasimlərində israfın qarşısını almaq üçün indiyə kimi nüfuzlu dini təşkilatların fərfasına rast gəlməmişik. Bu səbəbdən də qanunları sərtləşdirib, israfın qarşısını bu üsulla almalıyıq. Bu dönm insanlara həmin mərhələ üçün adaptasiya imkanlarını verdi. İnsanlar gördülər ki. kütləvilik, dəbdəbə olmadan toy da etmək olur, yası da yola vermək mümkündür. Bir telefon zəngi ilə başsağlığı vermək olursa, niyə sadələşdirməmək? Bunu həyat normasından çıxarıb, ictimai münasibətlər kontekstinə daxil etməyimiz lazımdır".

Məhəmmədali
QƏRİBLİ

Dünyada koronavirus pandemiyasının yayılması ilə əlaqədar bir sıra ölkələrdə, o cümlədən, Azərbaycanda da karantin rejimi tətbiq olunub. Nəticədə insanlar evdə qalmağa məhkum olublar. Bu isə əksər insanlarda bir sıra psixi pozuntuların yaranmasına, depressiyaya düşmələrinə səbəb olur.

Elə bu məqsədlə aprelin 6-dan etibarən Təhsil Nazirliyinin yeni 146-3 "qaynar xətt" xidməti fəaliyyətə başlayıb. Belə ki, koronavirus infeksiyası ilə əlaqədar ölkəmizdə karantin rejimi elan olunduğuna görə evdə qalan şagirdlər, eləcə də bütün vətəndaşlar mənəvi-psixoloji dəstəyə ehtiyac duyduqları hallarda sözügedən "qaynar xətt" xidmətindən yararlanı biləcəklər. Həftəiçi hər gün saat 10:00-dan 18:00-dək "qaynar xətt" xidməti ilə əlaqə yaradan hər bir vətəndaşa məktəb psixoloqları tərəfindən telefon vasitəsilə psixoloji konsultasiya təşkil ediləcək, onlar lazımi dəstəklə təmin olunaçaqlar.

Məlumat üçün bildirək ki, bu günə kimi 146-3 "qaynar xətt"inə 700 mindən artıq müraciət daxil olub.

Təhsil naziri Ceyhun Bayramov Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın brifinqində çıxışı zamanı bildirib ki, psixoloji xidmət üçün müraciət edən şəxslərə lazımi köməklik göstəri-

lib.

Karantin dönmündə insanlara göstərilən psixoloji yardımın əhəmiyyəti haqqında danışan psixoloq Könül İsmayılova qeyd etdi ki, məlum pandemiya səbəbindən bir çox sosial və məişət probleminin yaranması insanlarda psixoloji narahatlıq doğurur. Bunlara fobia, qorxu, həyəcan pozuntuları, ailədaxili konfliktlər, özünəqapanma, qidalanma pozuntuları, depressiya və emosional partlamalar daxildir: "Pandemiya ilə bağlı müxtəlif səbəblərdən sıxıntı keçirən insanların psixoloji yardıma müraciət etməsi və onlara lazımi dəstəyin göstərilməsi təqdirləyiqdir".

Həmsöhbətimiz bildirdi ki, karantin bitəndən sonra da insanlar bir-birinə həm fiziki, həm də psixoloji məsafəli olacaqlar: "İnsanlar qrup şəklində toplaşmaqdan çəkinəcəklər və münasibətlər soyuqlaşacaq. Bu, insanların əmək fəaliyyətinə də təsir edəcək. Elə insanlar var ki, istirahətdən sonra bütün gücünü

Pandemiya ilə bağlı Azərbaycanda vətəndaşlara psixoloji yardım necə göstərilir...

Könül İsmayılova: "Pandemiya səbəbindən bir çox sosial və məişət probleminin yaranması insanlarda psixoloji narahatlıq doğurur"

işə verir, elə insanlar da var ki, artıq rahat rejimə öyrəşir"

Psixoloqun sözlərinə görə, adaptasiya prosesi şagird və tələbələr üçün

daha stressli və çətin olacaq: "Həm təhsil, həm də iş mühitində adapta-

siya prosesində axsaqlıqlar olacaq. İnsanlar bu xəstəliyə qarşı qorxu və həyəcanı aradan qaldırırsalar, cəmiyyətə yenidən adaptasiya elə də çətin olmayacaq.

Düşünürəm ki, bu müddət ərzində insanlar sahib olduqları işin də, təhsil müəssisəsinin də dəyərini bilməyə başladılar. Adaptasiya dövrü insana görə dəyişir. Əgər insanlar karantin rejiminə 1-2 həftəyə uyğunlaşdırlarsa, karantindən sonrakı həyata da eyni müddət ərzində adaptasiya ola bilərlər. Amma dezadaptasiya bəzən 3 ayı keçir və insanda stress yaradır. Bu zaman psixoloji yardım almaq lazımdır. Normal olaraq insan maksimum 3 həftəyə yenidən əvvəlki həyatına uyğunlaşır".

Günəl CƏLİLOVA

Koronavirus pandemiyasından zərər çəkmiş sahələrdə fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektlərinə nəzərdə tutulmuş vergi güzəştləri paketinin ümumi dəyəri 114 milyon manata yaxındır. Bunu Vergilər nazirinin birinci müavini Sahir Məmmədخانov Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin iclasında deyib.

"Vergi güzəştləri, əslində, dövlətin dolayı maliyyə dəstəyini ifadə edir"

S.Məmmədخانov bildirib ki, bununla bağlı Vergi Məcəlləsinə "Koronavirus pandemiyasının yayılması nəticəsində iqtisadi şəraitin əhəmiyyətli şəkildə dəyişməsi ilə əlaqədar tətbiq edilən müvəqqəti vergi rejimi" adlı yeni on səkkizinci fəsil əlavə edilir.

Dəyişikliyə görə, pandemiyanın bilavasitə təsir etdiyi, sənəddə nəzərdə tutulan fəaliyyət sahələri üzrə vergi ödəyicilərinə əmlak və torpaq vergiləri üzrə tam məbləğdə, əldə edilən mənfəətin (gəlirin) 75 faizi miqdarında vergi güzəştlərinin verilməsi təklif olunur.

Bundan başqa, sadələşdirilmiş verginin ödəyicisi olan ictimai işə fəaliyyəti və sənətin daşıma fəaliyyəti həyata keçirən vergi ödəyicilərinə yuxarıda qeyd edilən əmlak və torpaq vergiləri üzrə güzəştlərlə yanaşı, sadələşdirilmiş vergi məbləği üzrə 50 faiz güzəştin verilməsi nəzərdə tutulur.

Bütövlükdə, 114 milyon manat vergi güzəşti indiki dövrdə sahibkarlar üçün nə deməkdir?

Sözügedən məsələni dəyərləndirən millət vəkilli Vüqar Bayramovun fikrincə, sözügedən güzəştlər sahibkarlar üçün böyük dəstəkdir: "Yeni vergi güzəştlərinin tətbiqi iqtisadiyyatın leqallaşdırılması, daha liberal iqtisadiyyatın formalaşması və bu kontekstdən postpandemiyə dövründə yeni iqtisadi modelin tətbiq edilməsindən xəbər verir. Azərbaycan hökuməti tərəfindən təsis edilən iqtisadi paket həm pandemiya, həm də postpandemiyə dövründə sahibkarların dəstəklənməsini nəzərdə tutur. Bu baxımdan vergi güzəştləri sahibkarların həm xərclərini minimallaşdırmaq, həm də iqtisadi aktivliyi daha qısa zamanda bərpa etmək imkanı verəcək. Güzəştlər mikromüəssisələr daxil olmaqla, praktik olaraq

Pandemiyadan zərər çəkmiş sahibkarlara vergi güzəşti - hələlik 114 milyon...

Vüqar Bayramov: "...iqtisadi aktivliyi daha qısa zamanda bərpa etmək imkanı verəcək"

bütün sahibkarlıq subyektlərini əhatə edir. Sadələşdirilmiş vergi

subyektləri üzrə faiz dərcələrinin iki dəfə azaldılması həyata keçirilir.

Həm də sahibkarlar üçün mənfəət və gəlir vergisindən 75 faizlik

güzəşt tətbiq edilir. Digər tərəfdən, torpaq və əmlak vergisində olan güzəştləri qeyd etməliyə.

Güzəştlərin strukturuna və miqyasına nəzər yetirən zaman əyani şəkildə qeyd etmək olar ki, bu güzəştlər sahibkarların öz fəaliyyətlərini daha qısa zamanda postpandemiyə dövründə bərpa etməsinə imkan verəcək. Məqsəd iqtisadi aktivliyin az müddətdə əldə edilməsinə nail olmaqdan ibarətdir. Vergi güzəştləri, əslində, dövlətin dolayı maliyyə dəstəyini ifadə edir. Çünki bu zaman sahibkar hesabladığı vergini büdcəyə ödəmir və özünün sərəncamında saxlayır. Bu da, təbii ki, onun fəaliyyətinin genişləndirilməsinə imkan yaradır".

Vidadi ORDAHALLI

Azərbaycan turizminin mövcud vəziyyəti, həmçinin, karantindən sonrakı və postpandemiyə dövründə daxili turizmin inkişafını sürətləndirən amillər nəzərdən keçirilib. Ölkənin bütün turizm qurumlarının səyi ilə yaxın günlərdə daxili turizmin fəaliyyəti və inkişaf perspektivlərinin dəqiq mexanizmi işlənilib hazırlanaraq müvafiq qurumlara təqdim olunacaq.

"Ramazan bayramından sonrakı dövr üçün insanların ən çox səfər etdikləri Quba, Xaçmaz, Şəki, Qəbələ istiqamətində yeni turizm marşrutları hazırlanır"

Azərbaycan Turizm Assosiasiyasının yaydığı məlumatda qeyd olunur ki, assosiasiya nümayəndələri tərəfindən pandemiya dövründə Azərbaycan turizminin mövcud vəziyyəti, həmçinin, karantindən sonrakı və postpandemiyə dövründə daxili turizmin inkişafını sürətləndirən amillər nəzərdən keçirilib. Qurumlar arasında Assosiativ Tərəfdaşlıq haqqında Memorandum qəbul edilib. Memorandumun əsas məqsədi vahid platformadan çıxış edərək bütün səyləri bir araya gətirib, turizm qurumları arasında qarşılıqlı, səmərəli və faydalı əməkdaşlığı inkişaf etdirmək, turizmin inkişafında vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin fə

allığını yüksəltmək, hər bir qurumu təmsil edən mütəxəssislərdən ibarət "beyin mərkəzi"nin yara dılması, zəruri layihələrin birgə işlənməsi, ölkənin turizm potensialının üzə çıxarılması və təbliği kimi məsələlərdir.

"New Era" turizm şirkətinin rəhbəri, turizm sahəsi üzrə ekspert Elçin Rüstəmov qeyd etdi ki, bu sahədə beynəlxalq təcrübəyə istinadən işlər görülməlidir. "Təndensiya bütün ölkələrdə eynidir. Uçuşların olmadığı bir zamanda bütün dövlətlər əsas gücü daxili turizm potensialının inkişaf etdirilməsinə verib. Bizdə də beynəlxalq təcrübəyə istinadən müəyyən işlər görülür. Xüsusilə də Ramazan bayramından sonrakı

Azərbaycanda daxili turizmin yeni mexanizmlərinə ciddi ehtiyac var - Pandemiya bu sahəni də dəyişir...

Elçin Rüstəmov: "Uçuşların olmadığı bir zamanda bütün dövlətlər əsas gücü daxili turizm potensialının inkişaf etdirilməsinə verib"

dövr üçün insanların ən çox səfər etdikləri Quba, Xaçmaz, Şəki, Qəbələ istiqamətində yeni turizm marşrutları hazırlanır.

Üzü yaya doğru getdiyi üçün axının böyük hissəsinin yay istirahət komplekslərinə olacağı gözlənilir. Çimərlik mövsümü başladıqdan sonra əsas kütlə bu sahəyə yönələcək. Bu da, təbii ki, həmin ərazilərdə yerləşən turizm obyektlərinin gəlirinin genişlənməsi üçün olduqca əlverişli şərait yaradacaq. İnsanlar qoyulan gigiyenik qaydalara əməl etməklə bütün turizm xidmətlərindən istifadə edə bilirlər".

Günel CƏLİLOVA

Məlum olduğu kimi, koronavirus pandemiyasının mənfi təsirinə məruz qalan sahələrdə çalışan bir sıra sahibkarlıq subyektlərinin sosial sığorta yükü azaldılır. Bununla bağlı güzəştlər geniş spektri əhatə edəcək.

Sosial sığorta yükünün azaldılması COVID-19 pandemiyasının mənfi təsir göstərdiyi sahibkarlıq subyektlərinin maliyyə imkanlarını yaxşılaşdıracaq.

Bu arada məlum olub ki, koronavirusla əlaqədar ticarətlə məşğul olan sahibkarların da sosial sığorta yükü azaldılır. Dövlət Vergi Xidmətinin Vergi Siyasəti Baş İdarəsinin şöbə rəisi Rəşad Nuriyev bildirib ki, hazırda ticarət fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər 125 manat sosial sığorta haqqı ödəyirlər. Dəyişiklikdən sonra isə sahibkar 62 manat 50 qəpik sosial sığorta ödəyəcək: "Bu da sosial sığorta yükünün 50 % azalması deməkdir. Digər sahədə çalışanlar da 2020-ci il aprelin 1-dən 2021-ci il yanvarın 1-ə qədər güzəşt əldə edirlər. Buna fərqlənmə nişanı ilə taksidən fəaliyyəti göstərənlər də daxildir".

R. Nuriyevin fikrincə, sabit qəbz və fərqlənmə nişanı əldə etməklə fəaliyyət göstərən bərbər, dərzi, bağban, dayə, fərdi fəaliyyət göstərən musiqçilər və digər vergi ödəyicilərinin də sosial sığorta yükü azaldılır. Bu rəqəmlər bölgələr üzrə əmsallaşdırılaraq hər bölgə üzrə müxtəlif rəqəmlər müəyyən ediləcək. Bu da o deməkdir ki, bölgələrdə sabit qəbz almaqla fəaliyyət göstərən sahələrdə çalışanların sosial sığorta yükü paytaxtdakından daha

aşağı olacaq.

Bütün bunlarla yanaşı, ticarətlə məşğul olan sahibkarların sosial sığorta yükünün azaldılmasını ekspertlər necə dəyərləndirirlər?

Sözügedən məsələni baki-xeber.com-a şərh edən iqtisad üzrə fəlsəfə doktoru Firdovsi Şahbazov buna müsbət prizmadan yanaşdı. Onun sözlərinə görə, 30 noyabr 2018-ci il tarixli "Sosial sığorta haqqında" Qanuna edilən dəyişikliklə sosial sığorta ödənişlərində Bakı şəhəri ilə regionlar arasında mövcud fərqlər aradan qaldırılıb: "Ticarət və tikinti sahəsində fəaliyyət göstərməyən fərdi sahibkarlar üçün sosial sığorta ödənişi 2020-ci ilin yanvarından etibarən minimum əməkhaqqının 20 faizindən 25 faizə qaldırılıb. Əvvəllər sosial sığorta üzrə müəyyən olunan faiz miqdarının Bakı şəhərində 100%-i, Sumqayıt və Gəncə şəhərlərində 90%-i, respublika tabeli digər şəhərlərdə 80%-i, digər şəhərlərdə və qəsəbələrdə 60%-i, kənd yerlərində 50%-i ödənilirdi. Ancaq qeyd olunan qanunla bu fərqlər 2020-ci ilin yanvar ayından etibarən aradan qaldırılıb, ölkə üzrə vahid ödəniş faizləri müəyyənləşdirilib. Həm faiz dərəcələrinin yüksəldilməsi, həm minimum əməkhaqqının əhəmiyyətli dərəcədə artımı, həm də ölkə regionları üzrə qeyd olunan fərqlərin aradan

Ticarətlə məşğul olanların da sosial sığorta yükü 50 faiz azaldılır..

Firdovsi Şahbazov: "Sözügedən dəyişikliklər həm sahibkarlar, həm də ölkə iqtisadiyyatı üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir"

qaldırılması sahibkarların sığorta yükünü kifayət qədər artırdığından, onların maliyyə vəziyyətini çətinləşdirmişdi. Pandemiya dövründə isə bu sahədə vəziyyət daha da çətinləşdiyindən, sahibkarların sosial sığorta yükünün azaldılmasına

böyük ehtiyac yaranıb. Bu baxımdan "Sosial sığorta haqqında" Qanuna edilən dəyişikliklərlə sosial sığorta ödənişlərinin səviyyəsində respublikanın regionları üzrə əvvəllər mövcud olmuş differensasiyanın yenidən tətbiqi nəzərdə tutulur. Cari ilin aprel

ayının 1-dən 2021-ci ilin 1 yanvarına qədər isə, həmçinin, faiz dərəcələrinin tikinti və ticarət sahələrində 50%-dən 25%-ə, digər sahələrdə isə 25%-dən 15%-ə qədər azaldılması nəzərdə tutulur. Əgər tikinti və ticarət sahəsində fəaliyyət göstərən sahib-

karlar mövcud qanuna əsasən, 125 manat (250*50/100) sosial sığorta haqqı ödəyirdilərsə, dəyişikliklərdən sonra 62,5 manat (250*25/100) ödəməli olacaqlar. Digər sahələrdə isə bu məbləğ 62,5 manatdan 37,5 manata qədər azalacaq".

F. Şahbazovun fikrincə, sözügedən yenilik mühüm əhəmiyyət kəsb edir: "Qeyd olunan dəyişikliklər həm sahibkarlar, həm də ölkə iqtisadiyyatı üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. İlk növbədə, bununla sahibkarların investisiya imkanları artmış olacaq ki, bu da postpandemiyada dövründə onlara əlavə imkanlar yaradacaq. Digər tərəfdən isə vergi ödəyicilərinin sayının artması ölkədə qeyri-rəsmi məşğulluğun səviyyəsinin azaldılmasına imkan verəcək. Sosial sığorta haqlarına ölkə regionları üzrə differensiallaşdırmanın tətbiqi regional inkişafa da öz töhfəsini verəcək".

Vidadi ORDAHALLI

"Azəriqaz" İstehsalat Birliyi (İB) Daxili İşlər Nazirliyinə müraciət edib. Baki-xeber.com xəbər verir ki, Birliyin Daxili İşlər Nazirliyinə ünvanladığı telefo-

noqramda son günlər sosial şəbəkələrdə təxribat xarakterli məlumatların yayılması əksini tapıb. IB-nin müraciətində deyilir: "Qeyd etmək istəy-

"Azəriqaz" sosial şəbəkələrdə təxribatçı məlumatlarla bağlı Daxili İşlər Nazirliyinə müraciət etdi

irik ki, sosial şəbəkələrdə "Azəriqaz" İstehsalat Birliyi haqqında yalan məlumatlar yayılmışdır. "YouTube", "Facebook" sosial şəbəkələri və "WhatsApp", "Instagram" messengerlərində naməlum şəxs (və ya şəxslər) tərəfindən həqiqətə uyğun olmayan "Azəriqaz smart-karta edilən son

ödənişləri sizə geri qaytarır" kimi yanlış məlumatlar paylaşılib, səs yazıları, elanlar verilib. Buna görə ölkə üzrə fəaliyyətinə icazə verilən bəzi marketlərdəki "E-manat", "MilliOn" və s. ödəmə terminalları qarşısında aprelin 26-sı gecə saatlarında karantin rejiminin tələbləri pozulmaqla ciddi sıxıq

və növbələr yaranıb. Bildirmək istərdik ki, tövsiyyə olunan yanlış əməliyyat abonentlərin smart-kartlarında ciddi qüsurların yaranması, kartların bloklanması və yararsız hala düşməsi, eləcə də Birliyə və istehlakçılara maddi ziyanın vurulması ilə nəticələnə bilər.

Yuxarıda qeyd olu-

nanları nəzərə alaraq, bu kimi təxribat xarakterli məlumatların yayılması qarşısının alınması məqsədilə, təqsirli şəxs(lər)in dairəsinin müəyyən və məsuliyyətə cəlb edilməsi üçün qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş tədbirlərin görülməsinə göstəriş verməyinizi xahiş edirik".

Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra gündəmdə olan məsələlərdən biri Bakının Baş planının hazırlanması olub. İllərdir aktuallığını saxlayan bu problemin həll edilməməsi nəticəsində paytaxtda həyata keçirilən tikinti işləri sahəsində ciddi nizamsızlıq hökm sürür.

Bəzən görürsən ki, heç yaşayış yeri üçün nəzərdə tutulmayan bir yerdə hansı şirkətsə çoxmərtəbəli bir bina ucaltmış, başqa birisi market tikdirdi və s. Gerçəklik budur ki, Bakının Baş planının olamaması şəhərdə quruculuq-tikinti işlərində müəyyən pərakəndəliklərin yaranmasına səbəb olub.

Məlum olduğu kimi, dəfələrlə Prezident İlham Əliyev Bakının Baş planının hazırlanması məsələsinin vacibliyini vurğulayıb və bu işin icrası üçün müvafiq qurumlara göstəriş verib. Bundan başqa, Bakının yeni mərkəzi rayonunun yaradılması məsələsi də aktualdır. Bakının Baş planı hazırlanarkən bunun da həll ediləcəyi gözlənilir.

Memarlar İttifaqının sədri Elbəy Qasımzadə mətbuata bildirib ki, Bakının Baş planının işlənməsi məşhur alman şirkətinə tapşırılıb. Söhbət "Alber Şpeer və tərəfdaşları" şirkətindən gedir.

Onun sözlərinə görə, məşhur alman şirkəti Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin keçirdiyi tenderin qalibi seçilib: "Mən tender komissiyasının üzvü idim və biz hesab etdik ki, alman firması bizim şərtlərimizə daha çox uyğun gəlir".

Bundan əvvəlki Baş plan layihələrindən söhbət açan tanınmış memar onların da bugünkü şəhərsalma işlərində faydasından danışdı: "Prinsipcə, Baş plan hər zaman olub, keçən əsrin 30-cu illərindən. O vaxtdan onun tədricən reallaşması gedir. Vağzal - Elmlər Akademiyası oxu hələ həmin ilk Baş planda öz əksini tapmışdı. Birinci hissəyə vağzalın Səməd Vurğun küçəsinə qədər olan ərazi daxil idi. Vaxt keçdi və biz onun davamı olaraq Akademik Milli Dram Teatrına və Nəriman Nərimanov küçəsinə qədər olan hissəni reallaşdırdıq. Yəqin ki, tezliklə bu ox Hüseyn Cavid prospektində yerləşən Elmlər Akademiyasına qədər davam edəcək".

E.Qasımzadə şəhər çərçivəsində olan qəsəbələrin gələcək taleyi ilə də bağlı fikirlərini bölüşüb: "Baş plan şəhərin inkişaf strategiyasını müəyyən etməlidir. Axı şəhər çərçivəsində olan torpaq resurslarından istifadə etmək olar. Bizdə hələ də şəhər mərkəzində Xutor, Alatava, Keşlə kimi qəsə-

zım gələcək".

Qeyd edək ki, Bakı şəhərinin ilk Baş planını 1898-ci ildə məşhur memar, alman əsilli rus mühəndisi, elə həmin ildən 1902-ci ilə kimi şəhər

Qayıdaq alman şirkəti tərəfindən hazırlanacaq Bakının Baş planına. Ekspertlər bildirirlər ki, Bakının Baş planının hazırlanması üçün tender elan edilməsi çox müsbət hal-

qovşağı, yol, körpü az-az tapılar. Demək olar ki, yollar tikildikdən qısa bir vaxt keçməmiş, darmadağın olur və dövlətin külli miqdarda vəsaiti göyə sovurur, buna görə isə heç bir

tapşırılması düzgün seçimdir. F.Xəlilli hesab edir ki, "Alber Şpeer və tərəfdaşları" şirkəti bu sahədə kifayət qədər peşəkardır və böyük təcrübəyə malikdir: "Bilirsiniz ki, Bakının

Bakının Baş planının almanlara verilməsinə əsas reaksiyalar - "kiçik bir yolu dəfələrlə tikib-sökən yerli şirkətlərə..."

Fariz Xəlilli: "Alman şirkəti tərəfindən işlənilən hazırlanacaq Bakının yeni Baş planının tələbləri aidiyyəti qurumlar tərəfindən dürüstlüklə, dəqiqliklə yerinə yetirilərsə..."

"Bu tenderdə təcrübəli alman şirkətinin qalib gəlməsi təqdirəlayiqdir"

bələr var. Aydın ki, onlar olduqları şəkildə qala bilməzlər. Eyni zamanda, biz deyə bilərik ki, qısa müddətdə bu qəsəbələr köçürülməlidir. Bu tədricən baş verəcək".

Bakıtrafi qəsəbələrin və nəqliyyat infrastrukturunun inkişafı məsələsinə gəldikdə isə, o, alman şirkətinin maraqlı təkliflərindən danışdı: "Belə bir ideya var ki, dünyanın iri şəhərlərində olduğu kimi, bizdə də yerüstü metro tikilsin. Belə olan təqdirdə, Abşeronun səthi düz olduğu üçün relslər dayaq-lar üzərinə qoyulmasa da, olar. Lakin bəzi yerlərdə yəqin ki, bunu etmək la-

başçısı vəzifəsində çalışan N.A.Nonne hazırlayıb. 1932-ci ildə ikinci, 1964-cü ildə üçüncü, nəhayət, 1986-cı ildə dördüncü Baş plan tərtib olunub. Dünya Bankı ilə bağlanmış kredit sazişinə əsasən, 2011-2014-cü illərdə "Bakı dövlət layihə" institutu tərəfindən hazırlanan sonuncu layihə isə Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi tərəfindən qəbul olunmayıb. Komitə bu mövqeyini şəhərin sosial-iqtisadi inkişafının bir çox istiqamətlərinin sənəddə düzgün əks olunmamasıyla əsaslandıraraq, ona yenidən baxılacağı bildirilib.

Onların qeyd etdiyinə görə, bu prosesin icrası tendersiz yerli şirkətlərdən birinə həvalə edilsəydi, çox böyük problemlə qarşılaşardıq. Memarların bildirdiyinə görə, Azərbaycanlı şirkətlərin böyük əksəriyyəti belə məsuliyyətli vəzifənin öhdəsindən gələ bilməzdi. Memarların bildirdiyinə görə, son illər Bakıdakı yararsız, pərakəndə həyata keçirilən tikinti işləri bir sıra şirkətlərin öz fəaliyyətinə məsuliyyətsiz yanaşdığından göstəricisidir. Onlar vurğulayırlar ki, paytaxtda tikildikdən sonra ən azı bir-iki dəfə sökülüb yenidən inşa olunmayan yol

şirkət məsuliyyət daşıyır.

Odur ki, memarlar hesab edirlər ki, Bakının Baş planının işlənməsinin alman şirkətinə həvalə edilməsi müsbət nəticə verəcək. Bakının Baş planının hazırlanması ilə bağlı Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin keçirdiyi tender ölkə başçısının ciddi nəzarətində olduğu üçün belə obyektiv seçim edilib.

MİRAS-Mədəni İrsin Öyrənilməsinə Kömək İctimai Birliyinin rəhbəri, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Fariz Xəlilli bizimlə söhbətində dedi ki, Bakının Baş planının işlənməsinin məşhur alman şirkətinə

son Baş planı Sovet dövründə hazırlanıb. Bu gün Bakının Baş planı yoxdur və bu da tikinti sahəsində mövcud xaosun yaranmasına səbəb olub. Cənab Prezidentin Bakının Baş planının hazırlanması ilə bağlı müvafiq qurumlara xüsusi tapşırıq verməsi bu istiqamətdə vəziyyətin nə qədər ciddi olduğunu göstərir. Bakının Baş planının hazırlanması üçün xüsusi tender elan edilməsi və bu tenderdə təcrübəli alman şirkətinin qalib gəlməsi təqdirəlayiqdir. Bu şirkətin indiyə qədər bu sahədə gördüyü işlər ona məxsus sayta yerləşdirilib. Mən bu işin peşəkar, təcrübəli alman şirkətinə həvalə edilməsinə müsbət yanaşıram. Bu şirkət Bakının Baş planını lap baha qiymətə işləsə belə, bu, mənə, görəcəkləri işə dəyər.

Bakının Baş planının hazırlanmasından sonra aidiyyəti qurumlar tərəfindən onun icrasında hər hansı bir problem yaranmayacağına inanmaq istəyirəm. Ümid edirəm ki, sonradan bu planlar kənara atılmayacaq. Alman şirkəti tərəfindən işlənilən hazırlanacaq Bakının yeni Baş planının tələbləri aidiyyəti qurumlar tərəfindən dürüstlüklə, dəqiqliklə yerinə yetirilərsə, biz mövcud vəziyyətlə vidalaşacağıq və çox üstün vəziyyətin şahidi olacağıq. Çox istəyirəm ki, bu işi icra edəcək adamlar işlərinə məsuliyyətlə yanaşınsınlar, dövlətimizin, xalqımızın maraqlarını qorum-əqrəbalarına güzəştə getməsinlər" - deyər mütəxəssis qeyd etdi.

İradə SARIYEVA

Bunu edəndə "üzünüz qizarırsa..."

Pivə içəndə üzünüz qizarırsa, dərhal içməyi dayandırın. Alkoqollu içkilər əksər ziyafətin və şənliklərin ayrılmaz hissəsidir.

Pivə, şərab, araq, rom, bir çox kokteyli içməyi kim sevmir ki? Ancaq alkoqoldan üzünüz qizarırsa, diqqətli olun! Alkoqol qəbul edərkən üzde qızartı əmələ

gəlməsi sizin ona qarşı dözümsüzlüyünüzü göstərir. "Milli.Az" xəbər verir ki, bu, adətən, ürək bulanması və baş ağrısı ilə müşayiət olunur. Buna səbəb orqanizmdə asetaldehidin yığılmasıdır. Çox zəhərli və kanserojen bir maddədir. Anadangəlmə dözümsüzlük yoxdursa, qaraciyərdə spirt dərhal daha zərərsiz asetatla çevrilir. Dözümsüzlük varsa, onda asetaldehidin asetatla çevrilməsi daha uzun müddətə baş verir. Nəticədə daha çox sərxoş olursunuz,

daha ağır nəticələr hiss edirsiniz. Bu da ağız və boğaz xərçənginə tutulma riskini artırır. Anadangəlmə dözümsüzlük müalicə edilmir. Bu, Çin və Şərqi Asiya-nın digər sakinləri arasında çox yayılıb - bütün şərqi asiyalıların üçdə birində spirtə qarşı anadangəlmə dözümsüzlük var. Əlbəttə, bunda bir üstünlük də var: onları ya sərxoşluq, ya da alkoqolizm təhdid etmir. Beləliklə, spirt içdikdən sonra üzün qızarması genetik pozğunluq da ola bilər.

1600 illik tabutu açdılar

Arxeoloqlar Misirin Luksor şəhərində 1600 il əvvələ aid tabut aşkar ediblər.

"Milli.Az" bildirir ki, tabutdakı mumianın yaşı 15-16 olan qıza aid olduğu güman edilir. Arxeoloqları təəccübləndirən digər məqam isə tabutda olduqca bahalı zinət əşyalarının üzə çıxmasıdır. Uzunluğu 1,75 sm olan tabutda kəhrəba, kvars kimi tünd və açıq rəngli qiymətli daşlardan hazırlanmış boyunbağılar aşkar edilib. Misirin Əsərlər üzrə Ali idarəsinin rəhbəri Məhəmməd Abdulbedinin sözlərinə görə, qiymətli daşlardan hazırlanan boyunbağılar son illərin ən dəyərli tapıntısıdır. Qeyd edək ki, İspaniya və Misirdən olan arxeoloqlar uzun müddətdir bölgədə araşdırmalar aparırlar.

Koronavirus xəstələri niyə üzüstə yatır?

COVID-19-a yoluxan və intensiv terapiya şöbələrində müalicə alan xəstələrin üzüstə yatması çoxlarının diqqətini çəkib.

"Milli.Az" xəbər verir ki, mütəxəssislər bu üsulun həyati əhəmiyyətə sahib olduğunu bildirirlər. Koronavirus xəstələrinə qulluq edən tibb bacıları oksigenləşmənin daha rahat təmin edilməsi və ödəmin yığılmaması üçün xəstələrin bu formada yatırıldığını deyirlər. Tibb işçilərinin sözlərinə görə, sözügedən situasiya mediada yayımlandıqca, insanlar arasında təşvişə səbəb ola bilər. Lakin xəstələr üçün bunun tam əksi baş verir.

"Azercell"dən müəllimlərə dəstək!

Mobil operator sosial izolyasiya şəraitində onlayn tədris verən müəllimlərə internet paketi təqdim edib

Ölkənin lider mobil operatoru "Azercell Telekom" MMC koronavirus infeksiyası (COVID-19) ilə mübarizə şəraitində baş tutan növbəti sosial tədbirdə yer alıb.

Belə ki, Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin ümumtəhsil müəssisələrinin şagirdləri üçün məsafədən tədris imkanlarını genişləndirmək məqsədilə başladığı yeni layihəsi çərçivəsində Təhsil Nazirliyinin və Neqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin (NRYTN) dəstək çağırışlarına "Azercell" də qoşulub. Şirkət bu məqsədlə yaradılmış "Virtual Məktəb" portalı üzərindən qeydiyyatdan keçmiş və "Azercell" abunəçisi olan 25000-dən artıq müəllim-pedaqoji heyətinin mobil nömrə balansına hədiyyə olaraq iki ay ərzində 10 AZN dəyərində 5GB internet paketi yükləməklə təşəbbüsə öz qatqısını verəcək. Qeyd edək ki, onlayn tədris üçün internet paket alacaq müəllim-pedaqoji heyətinin siyahısı www.virtual.edu.az saytında aparılan qeydiyyatda əsasən Təhsil Nazirliyi tərəfindən təqdim olunur.

Hədiyyə paketinin qoşulması və aktivləşdirilməsi üçün mövcud olan müəyyən texniki şərtlərlə <https://www.azercell.com/az/news/show/1094/> ünvanında tanış olmaq mümkündür.

Məlumat üçün bildirək ki, www.virtual.edu.az saytı istifadəçilərə tədris prosesinə aid tapşırıqları onlayn şəkildə yerinə yetirmək imkanını təqdim edir. Hazırda portalda 600000-dən çox şagird və 50000-dən çox müəllim qeydiyyatdan keçib.

"Azercell Telekom" MMC tərəfindən cəmiyyətimizə dəstək məqsədilə sosial təşəbbüslərin davamlı olaraq həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Qoç - Gəzintilər, müxtəlif mövzularda söhbətlər, sadəcə, təbiətin seyri üçün gözəl gündür. Yaradıcı potensial artır, yeniliklər, qeyri-standart həllər axtarib tapmaq asan olur. Sevgililər arasında münasibətlər tez-tez yaranır, amma barışıq mərasimi çox ehtiraslı və çılğın keçir.

Buğa - Şəxsi münasibətlərdə problemlər yaranır. Xoşunuza gələn adamlarla asanlıqla ümumi dil tapırsınız, onlarda özünüze qarşı maraqlı oyadırsınız. Bu gün xeyli kompliment eşidəcəksiniz.

Əkizlər - Bu gün çox vacib bir şey öyrənəcəksiniz. Yeni məlumatı yaxşı istifadə edə biləcəksiniz, o, düşmənlərinizlə mübarizədə sizin əlinizdə güclü bir silaha çevriləcək. Rəhbərlik və həmkarlarla aranızda fikir ayrılıqları yaranırsa, bu gün xeyli kompliment eşidəcəksiniz.

Xərçəng - Möhtəşəm biznes-ideyaları yaradacaq. Günü ikinci yarısı alış-veriş üçün əlverişlidir. Bu gün qənaət etməyə bilərsiniz: pullar lazımı yerə sərf olunur. Maraqlı təkliflər, gözənilməz diqqət, sürprizlər mümkündür.

Şir - Narahat olacaqsınız: işlər istədiyiniz kimi getmir, vacib qərarları məhz iş prosesində verməli olursunuz. Bircün bir çox nümayəndələri başqalarının günahı ucbatından çətin şəraitə düşür və bu situasiyadan böyük çətinliklə çıxış yolu tapırlar.

Qız - Həm işgüzar, həm də şəxsi xarakterli tanışlıqlar üçün münasib gündür. Təsədüfi görüşlər tələpəli ola bilər. Məsələn, küçədə tanış olub danışdığınız adam sizin ömür-gün yoldaşınıza çevrilə bilər.

Tərəzi - Bugünkü uğurlarınızın əksəriyyəti, gözlədiyiniz kimi şəxsi həyatınızla deyil, işlə bağlı olacaq. İri alış-veriş etmək, daşınmaz əmlak almaq, kirayə etmək məsləhət deyil. Hədiyyə almağınız mümkündür.

Əqrəb - Dostlarla, yaxud sevgilinizlə görüş üçün əlverişlidir. Həmin diqqət mərkəzində olmaq xoşunuza gəlir. Bir çox Əqrəblər bu gün maraqlı insanlarla tanış olacaqlar. Enerjiniz çoxdur, səhətinizdən şikayətiniz olmayacaq.

Oxatan - Səyahətə çıxmaq, şəraiti dəyişmək, hətta həyatınızda əməli-başlı çevriliş etmək həvəsi çox güclüdür. Təəssüf ki, indi bunu edə bilməzsiniz, əvvəlcədən seçdiyiniz yolla gedin.

Oğlaq - Günü böyük hissəsini ora-bura getməklə keçirəcəksiniz. Qıncınızı qatlayıb bir yerdə oturmağı çox istəyərdiniz, amma ki, şərait buna imkan vermir. Maraqlı görüşlər mümkündür.

Dolça - Siz insanlardan çox şey gözləyirsiniz. Onlar isə köməyinizə gəlmir, verdikləri sözlərə əməl etmirlər. Küskünlüklərə vaxt və əsəb sərf etməyin. Yaxşı olar ki, şəraitin öhdəsindən təklikdə necə gələcəyinizi düşünəsiniz.

Balıqlar - Xoşunuza gəlməyən insanın qayğısına qalmalı olacaqsınız. Yeganə mükafatınız isə o olacaq ki, özünü borcunuzu yerinə yetirmiş hiss edəcəksiniz. Günü ikinci yarısı rəhbərlik və yaxud nüfuzlu bir şəxsle aranızda münasibətlər yaranırsa, bu gün xeyli kompliment eşidəcəksiniz.

Qoroskop Rusiya və Qərb astroloqlarının proqnozları əsasında hazırlanıb

Daimi soyuq ayaqlar nədən xəbər verir?

Almaniya həkimləri insanın immun sistemə mənfi təsir edən amillər və verdişləri açıqlayıblar. "E-tibb.az" bildirir ki, onlar hesab edirlər ki, bədənin müdafiə sisteminin əsas düşmənlərindən biri siqaret çəkməkdir.

Çünki siqaret tüstüsü bronxları zədələyir, ağciyərdən zərərli maddələrin çıxarılmasının qarşısını alır. Bu prosese spirtdən müntəzəm istifadə də mənfi təsir göstərir. Mütəxəssislər immunitetin zəif olmasının həm də ayaqyalın gəzməklə bağlı olduğunu vurğulayıblar. Onlar hesab edirlər ki, ayaqların daim soyuq olması qan dövranının zəif olması ilə bağlıdır. Bu, zərərli mikroorqanizmlərin çoxalmasına şərait yaradır. Bundan əlavə, gec yatmaq, daimi stress və yüksək kalorili qidalar da immun sistemə əngəl yaradır. Belə ki, bu hala orqanizm infeksiyaya olan reaksiya kimi cavab verir. Daimi yüklənmə və stress nəticəsində zamanla immun sistemi tükənir.

Hazırladı: Namiq QULİYEV

Baş redaktor: Aydın Quliyev

Baş redaktorun müavini: Tahir Tağıyev

Redaksiyanın ünvanı: Bakı şəhəri, Mətbuat pr. 529-cu məhəllə, 6-cı mərtəbə

Tel-faks: 510-87-40; 510-87-38; 510-87-39

e-mail: azer22@mail.ru

Reyestr № 0106-P219-45846

Qəzet həftədə 5 dəfə çıxır. (Bazar və bazar ertəsinə başqa). «BZ»-də çap olunur.

Sifariş: №2514

Tiraj: 3050

Qəzetdə «Oylar» və «Trend» informasiya agentliklərinin materiallarından istifadə edilir.

Reklam mətninə görə qəzet məsuliyyət daşıyır.